

Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimus 2011

Heidi Huovinen
Heidi.Huovinen@edu.ramk.fi

Pasi Nivasalo
Metsähallitus
Lapin luontopalvelut
pasi.nivasalo@metsa.fi

Översättning: Firma Pimma Åhman

Jorgalus: Jouni A. Vest

Kansikuva: Vuoroveneliikenne on Lemmenjoen kansallispuiston erikoisuus. Veneellä pääsevät kaikenkuntoiset vierailijat Lemmenjokilaaksoon, retkeilyreittien ja suosituimpien nähtävyyksien äärelle.

Kuva: Metsähallitus / Pasi Nivasalo

© Metsähallitus 2012

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-446-961-6 (pdf)

Heidi Huovinen ja Pasi Nivasalo

Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimus 2011

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	25.5.2012
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	2528/52/2012
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Lemmenjoen kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Lemmenjoen kansallispuisto FI1300201		
ALUEYKSIKKÖ	Lapin luontopalvelut		
TEKIJÄT	Heidi Huovinen ja Pasi Nivasalo		
JULKAISUN NIMI	Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimus 2011		
TIIVISTELMÄ	<p>Lemmenjoen kansallispuisto on perustettu vuonna 1956. Puistoa on laajennettu kahdesti, vuosina 1971 ja 1982. Lemmenjoen kansallispuisto sijaitsee Lapissa Inarin ja Kittilän kuntien alueella ja sen pinta-ala on 285 790 ha. Lemmenjoki on Suomen suurin kansallispuisto ja Länsi-Euroopan laajimpia tiettömiä erämaita.</p> <p>Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 1.4.–30.9.2011. Huhtikuun alussa puiston autio- ja varaustuville sijoitettiin vastauslaatikot, joihin kävijät pystyivät omatoimisesti jättämään täytetyn kyselylomakkeen. Kävijöiden haastattelut aloitettiin heinäkuun alussa. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakenne ja käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Eniten vierailijoita (38 % vastanneista) saapui Lemmenjoen kansallispuiston alueelle syyskuussa. Lähes puolelle vastaajista (45 %) Lemmenjoen kansallispuisto oli matkan ainoa ja tärkein kohde. Suosituin vierailukohde puistossa oli Ravadasjärvi ja siellä sijaitseva Ravadasköngäs. Muita suosittuja kohteita olivat Morgamoja sekä Lemmenjoen luontotupa. Kävijöistä 85 % oli suomalaisia. Kävijöiden keski-ikä oli 48 vuotta. Kävijöistä 67 % yöpyi puiston alueella. Yöpyjät viettivät puistossa keskimäärin 4,6 vuorokautta, päiväkävijät viipyivät keskimäärin 4,8 tuntia. Suurin osa kävijöistä (60 %) tuli kansallispuistoon 2–5 hengen seurueessa. Useimmin seurue koostui joko perheenjäsenistä (38 %) tai ystävistä (22 %).</p> <p>Tärkeimpiä syitä alueelle saapumiseen olivat luonnon kokeminen, maisemat ja rentoutuminen. Suosituimpia harrastuksia kansallispuiston alueella olivat kävely, retkeily ja luonnon tarkkailu.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät melko hyvin. Parhaiten odotuksia vastasi luonnonympäristö. Palveluiden määrään ja laatuun oltiin keskimäärin melko tyytyväisiä. Erityisen tyytyväisiä kävijät olivat yrittäjien tuottamiin palveluihin sekä polttopuihin tuvilla ja huolletuilla tulentekopaikoilla.</p> <p>Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 3,4 miljoonaa euroa ja 44 henkilötyövuotta.</p>		
AVAINSANAT	Lemmenjoen kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 167		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-961-6
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	60 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAikka	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	25.5.2012
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	2528/52/2012
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Lemmenjoki nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Lemmenjoki nationalpark FI1300201		
REGIONENHET	Lapplands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Heidi Huovinen och Pasi Nivasalo		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Lemmenjoki nationalpark 2011		
SAMMANDRAG	<p>Lemmenjoki nationalpark grundades år 1956. Parken har utvidgats två gånger, åren 1971 och 1982. Lemmenjoki nationalpark ligger i Enare och Kittilä kommuner i Lappland och har en areal på 285 790 ha. Lemmenjoki är Finlands största nationalpark och en av de mest vidsträckt väglösa ödemarkerna i Västeuropa.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Lemmenjoki nationalpark insamlades 1.4–30.9.2011. I början av april placerades svarsådor i öde- och reserveringsstugorna i parken, och besökarna kunde sedan lägga de ifyllda svarsblanketterna i lådorna. Dessutom intervjuades besökare från och med början av juli. I undersökningen utreddes besökarstrukturen, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning samt besökarnas erfarenheter av och åsikter om nationalparkens skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin.</p> <p>Lemmenjoki nationalpark hade mest besökare (38 % av svararna) i september. För nästan hälften av svararna (45 %) var Lemmenjoki nationalpark det enda eller viktigaste målet för resan. Det populäraste besöksmålet i parken var sjön Radavasjärvi och vattenfallet Ravadasköngäs. Andra populära besöksmål var Morgamoja och Lemmenjokis naturstuga. Av besökarna var 85 % finländare. Besökarnas medelålder var 48 år. 67 % av besökarna övernattade i parken. Övernattarna vistades i parken i genomsnitt 4,6 dygn, dagsbesökarna 4,8 timmar. Merparten av besökarna (60 %) kom till nationalparken i sällskap på 2–5 personer. Sällskapet bestod oftast av familjemedlemmar (38 %) eller vänner (22 %).</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken på området var landskapen och naturupplevelsorna samt avkoppling. De populäraste aktiviteterna bland besökarna i parken var att promenera, idka friluftsliv och göra naturobservationer.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes tämligen väl under besöket. Bäst uppfylldes förväntningarna vad gäller naturmiljön. Besökarna var i genomsnitt tämligen nöjda med mängden av och kvaliteten på tjänster. Speciellt nöjda var de med de tjänster som företagen producerar samt veden vid stugorna och de underhållna eldplatserna.</p> <p>Besökarnas totala inkomsteffekt på området var ca 3,4 miljoner euro per år och sysselsättningseffekten 44 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Lemmenjoki nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 167		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-961-6
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	60 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

GOVVIDANSIIDU

ALMMUSTUHTTI	Meahciráddehus	ALMMUSTUHTTINÁIGI	25.5.2012
DOAIMANADDI	Meahciráddehus	DOHKKEHANBEAIVEMEARRI	
LUHTOLAŠVUOHTA	Almmolaš	DIARANUMMIR	2528/52/2012
SUODJANGUOVLOTIIPA/ SUODJALANPROGRÁMMA	Álbmotmeahcci, Natura 2000 -guovlu		
GUOVLLU NAMMA	Leammi álbmotmeahcci		
NATURA 2000-GUOVLLU NAMMA JA KODA	Leammi álbmotmeahcci FI1300201		
GUOVLOOVTTADAT	Lappi luonddubálvalusat		
DAHKKI(T)	Heidi Huovinen ja Pasi Nivasalo		
PRENTOSA NAMMA	Leammi álbmotmeahcci gallestallidutkamuš 2011		
ČOAHKKÁIGEASSU	<p>Leammi álbmotmeahcci lea vuodduuvvon 1956:s. Álbmotmeahcci lea viiddiduvvon guktii jagiid 1971 ja 1982. Leammi álbmotmeahcci lea Lappi leanas Anára ja Gihttela giedda rájiid siste ja dan viidodat lea 285 790 ha. Dat lea Suoma stuorámus álbmotmeahcci ja okta Oarje-Eurohpá viidáseamos geainnuhis mehciin.</p> <p>Leammi álbmotmeahcci gallestallidutkamuša materiála čoggojuvvui 1.4.–30.9.2011. Cuonomanu álggus álbmotmeahcci ávdin- ja värrenstobuide biddjojuvvojedje vástáduskássat, maidda gallestallit sáhte ieža guoddit juo devdojuvvon jearahallanskovi. Gallestalliid jearahal-lamat álggahuvvojedje suoidnemánu álggus. Dáinna dutkamušain čielggaduvvui álbmotmeahcci gallestallistruktuvra ja geavaheami juohkáseapmi guovlluid ja áiggiid mielde sihke kártejuvvo-jeje gallestalliid vásáhusat ja oaivilat álbmotmeahcci dikšumis ja ovddidandárbbuin. Dasa lassin čielggaduvvui gallestalliid ruhtageavaheapmi ja dan báikkálašekonomalaš váikkuhusat.</p> <p>Eatnašat jearahallamii vástidan olbmui (38 %) bohte Leammi álbmotmeahccái čakčamánus. Lagabui beallái vástideaddjiin (45 %) Leammi álbmotmeahcci lei sin mátkki áidna ja deháleamos čuožáhat. Bivnnuheamos gallestallančuožáhat álbmotmeahccis lei Ravadasjávri ja dan Ravadasgorži. Eará bivnnuhis čuožáhagat ledje Morganája sihke Leammi luonddustohpu. Gallestalliin 85 % ledje suomelaččat. Gallestalliid gaskaahki lei 48 jagi. Gallestalliin 67 % idjadedje álbmotmeahccis ja sii orro doppe gaskamearálaččat 4,6 jándora. Beaivegallestallit orodedje álbmotmeahccis gaskamearálaččat 4,8 diimmu. Eatnašat gallestalliin (60 %) bohte álbmotmeahccái 2–5 olbmo joavkku fárus. Eatnašiin gallestalliin dákkár joavku čohkiidii juogo bearašlahtuin (38 %) dahje ustibiin (22 %).</p> <p>Deháleamos sivat bohtit álbmotmeahccái ledje luonddu vásiheapmi, duovdagat ja lotkkodeapmi. Bivnnuheamos áiggeájit álbmotmeahccis ledje vázzin, vánddardeapmi ja luonddu dárkon.</p> <p>Gallestalliid vuordámušat ollašuvve viehka bures. Buoremusat sin vuordámušaid vástidii luonddubiras. Bálvalusaid mearrái ja kvalitehtii gallestallit ledje gaskamearálaččat viehka duhtavaččat. Erenoamáš duhtavaččat gallestallit ledje fitnodagaid buvttadan bálvalusaide sihke boaldimuoraide ja lávuide fuolahuvvon dolastallanbáikkiin.</p> <p>Leammi álbmotmeahcci gallestalliid ruhtageavaheami báikkálašekonomalaš ollesváikkuhusat leat sullii 3,4 miljovna euro ja 44 olmmošbargojagi.</p>		
ČOAVDDASÁNIT	Leammi álbmotmeahcci, gallestallidutkamuš		
EARÁ DIEĐUT			
RÁIDDU NAMMA JA NUM- MIR	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu. Sarja B 167		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-659-2
SIIDOLOHKU	60 s.	GIELLA	suomagiella
GOASTTIDEADDJI	Meahciráddehus	PRENTENBÁIKI	
JUOHKKI	Meahciráddehus, luonddubálvalusat	HADDI	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	9
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	10
2.1 Alueen kuvaus	10
2.2 Aineisto ja menetelmät	12
3 TULOKSET	15
3.1 Kävijärakenne.....	15
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	15
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	16
3.2 Käynti Lemmenjoen kansallispuistossa.....	17
3.2.1 Kohteen tärkeys	17
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	18
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen	21
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	22
3.2.5 Kävijöiden aikaisempi retkeilykokemus.....	23
3.2.6 Saapuminen alueelle	24
3.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö	26
3.3 Kävijäytyvyisyys	31
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	31
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	32
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	34
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	34
3.3.5 Kävijäytyvyisyysindeksi.....	35
3.4 Vapaamuotoiset ajatukset.....	36
4 TULOSTEN TARKASTELU	37
4.1 Yhteenveto.....	37
4.2 Vertailu aiempaan tutkimukseen	38
LÄHTEET	42
LIITTEET	
Liite 1 Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimuksen 2011 otantakehikko.....	43
Liite 2 Aineiston keruu-aikataulu ja sen toteutuminen.....	44
Liite 3 Vapaamuotoinen palaute.....	46
Liite 4 Suomenkielinen kyselylomake.....	57

1 Johdanto

Lemmenjoen kansallispuisto on perustettu vuonna 1956. Puistoa on laajennettu tämän jälkeen kahdesti, vuosina 1971 ja 1982. Lemmenjoki on Suomen suurin kansallispuisto ja samalla Länsi-Euroopan laajimpia tiettömiä metsäerämaita. Sen pinta-ala on 285 790 ha.

Lemmenjoen kansallispuiston nykyinen hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2009 (Metsähallitus 2009). Suunnitelmassa todetaan, että kansallispuiston tärkein tehtävä on suojelu, joka kohdistuu alkuperäisen elottoman ja elollisen luonnon piirteisiin, lajeihin ja eliöyhteisöihin, mutta voi kohdistua myös ihmisen toiminnan tuloksena syntyneisiin perinteisiin ympäristöihin, eliöyhteisöihin, maisemiin ja rakenteisiin. Yleisen suojelun periaatteesta voidaan kansallispuistossa poiketa porotalouden ja paikallisen väestön luontaiselinkeinojen hyväksi, mikäli tästä ei koidu oleellista eikä pysyvää vahinkoa suojelutavoitteiden kannalta.

Lemmenjoen kansallispuisto tarjoaa hyvät mahdollisuudet niin päiväretkeilyyn kuin erävaellukseen. Suuri osa kävijöistä retkeilee kansallispuiston virkistysvyöhykkeellä, jossa sijaitsevat merkityt retkireitit sekä huolletut telttailu- ja tulentekopaikat. Lemmenjoella voi liikkua myös jokea pitkin liikennöivällä vuoroveneellä, joka kulkee Njurgulahden ja Kultahaminan väliä. Lemmenjoen kansallispuistossa vierailaan pääosin kesä- ja syksyaikana. Talviaikainen käyttö on hyvin vähäistä, koska huollettuja hiihtouria ei juuri ole. Kävijöitä Lemmenjoen kansallispuistossa oli vuonna 2011 noin 15 000.

Lemmenjoen kansallispuiston edellinen kävijätutkimus toteutettiin vuonna 2001 (Ukkonen 2003). Tutkimuksen tavoitteena oli silloin kerätä perustietoja alueen käytöstä ja kävijöistä uuden hoito- ja käyttösuunnitelman laadintaa varten. Lisäksi arvioitiin kävijämäärän kehitystä viimeisen kymmenen vuoden jaksolla.

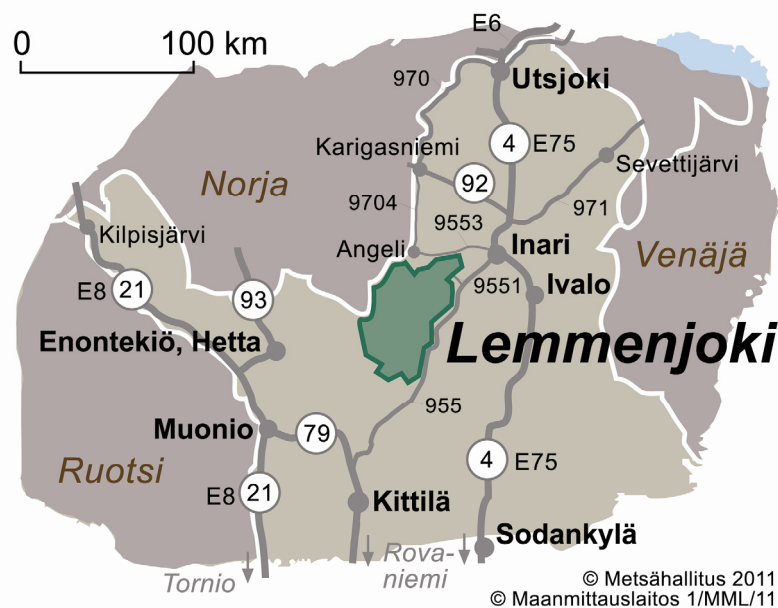
Kansallispuiston kävijätutkimus katsottiin tarpeelliseksi toistaa vuonna 2011, koska Metsähallituksen asiakastiedon hallinnan tietojärjestelmä (ASTA) on kehittynyt merkittävästi viimeisten kymmenen vuoden aikana. Näin myös saatiin ASTA-tietojärjestelmään ajantasaiset tiedot kaikista Lapin alueen kansallispuistoista, sillä muista oli jo olemassa tuoreet tutkimustulokset. Kävijätutkimus tehtiin 1.4.–30.9.2011 ja sen avulla selvitettiin perustietoja alueen kävijöistä: kävijärakennetta, käytön alueellista jakautumista, kävijöiden harrastuksia alueella, kävijöiden ajan- ja rahankäyttöä sekä yleistä kävijätyytyväisyyttä.

Kävijätutkimuksen rinnalla tehtiin laskurilaskentaan perustuva kävijälaskenta, jonka tuloksena kävijämäärän todettiin kasvaneen merkittävästi edelliseen tutkimukseen (Ukkonen 2003) verrattuna. Kävijälaskennan tiedot on tallennettu Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmään.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Vuonna 1956 perustettu Lemmenjoen kansallispuisto sijaitsee Lapin maakunnassa, Inarin ja Kittilän kuntien alueella. Puisto on Norjan rajan ja Inarista Kittilään johtavan tien välissä (kuva 1). Se rajoittuu lännessä Puljun erämaa-alueeseen ja Norjan puolella olevaan Ylä-Inarijoen kansallispuistoon. Idässä puisto rajautuu Hammastunturin erämaa-alueeseen. Lemmenjokea pidetään retkeilijän näkökulmasta erämaisempänä kuin monia erämaa-alueita tai Suomen muita kansallispuistoja.

Kuva 1. Lemmenjoen kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2012, © Maanmittauslaitos 1/MML/12.

Lemmenjoen kansallispuisto edustaa nykyisessä laajuudessaan monipuolisesti Pohjois-Lapin luontoa ja maisemia. Alueelta saavat alkunsa useat suuret joet: Kietsimäjoki, Vaskojoki, Lemmenjoki, Repojoki ja Ivalojoki. Erityisesti Lemmenjoen ja Vaskojoen laaksoille ovat tyypillisiä monisatavuotiset laajat mäntymetsät. Jokilaaksojen välisillä selänteillä taas kasvaa harvoja männiköitä, joissa runsain puu on usein tunturikoivu. Tunturikoivikot peittävät myös korkeimpia vaaroja ja tunturipaljakoiden reunoja. Puiston eteläosassa kulkee kuusen metsäraja.

Kansallispuiston linnusto on monipuolinen ja edustava. Linnusto on pääosin Metsä-Lapin suo- ja metsälajistoa, mutta lähes kaikki Tunturi-Lapin lajitkin tavataan kansallispuiston alueella. Myös vanhojen metsien lintulajien kannat ovat elinvoimaisia. Asumattomuus, tietömyys ja vanhat yhtenäiset metsäalueet ovat tehneet kansallispuistosta myös suurpetojen suosiman asuinalueen.

Paitsi luonnonsuojelulle, Lemmenjoen kansallispuistolla on suuri merkitys myös poronhoidolle, matkailulle, eräreikeilylle ja kullankaivulle. Kansallispuiston alue oli alkujaan inarinsaamelaisten kalastus- ja metsästysmaita. Villipeuran pyynnistä on vieläkin näkyvissä pyyntikuoppajärjestelmien jäänteitä puiston jokivarsilla ja järvikannaksilla. Nykyisin suurin osa kansallispuiston alueesta kuuluu Sallivaaran paliskuntaan.

Kansallispuiston merkityt reitit kulkevat pääosin Lemmenjokilaaksossa (kuva 2) puiston virkistyskäyttövyöhykkeellä. Reittien lähtöpaikka pysäköintialueineen on Njurgulahden kylässä. Reiteistä kaksi on päiväretkikohteiksi soveltuvia polkuja: Lemmenjoen luontopolku (4,5 km) ja Joenkielisen tunturille nouseva 18 km:n polku. Lemmenjokivartta kulkee retkipolku Ravadasjärven autiotuvalle ja siitä edelleen Ravadaksen putoukselle, jonne on matkaa Njurgulahdesta 15 km. Polku jatkuu jokivartta pitkin Kultahaminaan asti, josta nousee Morgamojalle ja palaa Pellisenlaen kautta takaisin Ravadasjärvelle. Lenkille tulee yhteensä mittaa 26,5 km. Jokilaakson polkujen lisäksi Repojoen pysäköintialueelta Inari–Kittilä-tien varresta lähtee 6 km:n reitti entisöidylle Sallivaaran poroerotuspaikalle. Suurin osa kansallispuistosta kuuluu syrjävyöhykkeeseen, jossa ei ole merkittäviä reittejä eikä muita retkeilijöille tarkoitettuja palveluita muutamaa autiotupaa lukuun ottamatta.

Tutkimuksessa käytetyksi kansallispuiston lähialueeksi määriteltiin Inarin–Kittilän tien varsi kansallispuiston kohdalta, Inarin–Angelin tien varsi sekä Inarin ja Ivalon kylät. Lähialue on merkitty kuvan 2 kartalle, joka oli vastaajien nähtävillä.

Lemmenjoen kansallispuiston palvelut ja rakenteet on koottu taulukkoon 1. Lisätietoa kansallispuistosta ja sen palveluista löytyy Metsähallituksen Luontoon.fi-verkkopalvelusta www.luontoon.fi.

Taulukko 1. Lemmenjoen kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2011.

LEMMENJOEN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	Vuonna 1956, laajennettu vuosina 1971 ja 1982
Sijainti	Lapin maakunnassa, Inarin ja Kittilän kuntien alueella
Kansallispuiston pinta-ala	– 2 855 km ² – Kansallispuiston alue jakautuu virkistysvyöhykkeisiin, syrjävyöhykkeeseen, kulttuurivyöhykkeisiin ja rajoitusvyöhykkeeseen
Käyntimäärä	15 000
Palvelut	Metsähallituksen palvelut: – Lemmenjoen luontotupa – Polkuverkosto – Luontopolku – Autiotuvat 10 kpl – Vuokratuvat 3 kpl – Tulenteko- ja telttailupaikat – Käymälät ja polttopuusuojat – Pysäköinti alueet – Veneenlaskupaikka Njurgulahdessa Yrittäjien tuottamat palvelut – Autiotupa (Kullankaivajaliitto) – Kahvila- ja ravintolapalvelut – Majoituspalveluita – Ohjelmapalveluita – Tilaus- ja vuoroveneliikenne
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, poronhoito, kullankaivu, kotitarvekalastus ja metsästys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu vuonna 2009
Erityistä	Kansallispuiston sisällä sijaitsee Lisman kylä. Kylän alue on yksityisomistuksessa eikä kuulu kansallispuistoon.

Kuva 2. Lemmenjoen kansallispuisto ja sille määritelty lähialue. Kartta oli vastaajien nähtävissä. © Metsähallitus 2012, © Karttakeskus, Lupa L5293.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Lemmenjoen kansallispuistossa 1.4.–30.9.2011. Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakimuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Lemmenjoen kansallispuistoa varten sopivaksi (liite 4). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa (Kajala ym. 2009). Samalla menetelmällä voidaan myöhemmin kerätä Lemmenjoen aineistoa ja näin tarkastella alueen käytössä tapahtuneita muutoksia.

Vastauksia kerättiin ns. kylmien pisteiden avulla koko tutkimusajan seitsemässä puiston auto- tai varaustuvassa: Ravadasjärvellä, Morgamojalla, Härkäkoskella, Oahujoella, Vaskojoella, Vaskolompolossa sekä Sallivaarassa. Lisäksi lomake oli mahdollista täyttää ja palauttaa Lemmenjoen luontotuvalla Njurgulahdessa. Kylmissä pisteissä oli kansiot, joissa oli tyhjiä lomakkeita ja ohjeet lomakkeen täyttämistä varten sekä laatikko, johon täytetyt lomakkeet palautettiin.

Aineiston kerääminen haastattelemalla aloitettiin heinäkuun alussa neljässä kohteessa: Njurgulahdessa retkipolkujen lähtöpaikalla, Ravadasjärvellä, Kultahaminassa ja Morgamojalla. Lisäksi haastatteluja tehtiin puistossa vieraileville matkailuyritysten ryhmämatkailijoille. Lähes kaiken aineiston keräsi tutkimusavustaja Kia Olin. Otantakehikko (liite 1) ja aineistonkeruusuunnitelma (liite 2) laadittiin etukäteen mahdollisimman edustavan otoksen keräämiseksi. Tarvittavien otantapäivien määrä ja niiden jakautuminen eri keruupaikoille määriteltiin aikaisempien kävijämäärien

ja odotusten mukaan. Haastattelupaikat valittiin myös sen mukaan, että vastauksia saataisiin sekä päiväkävijöiltä että vaeltajilta. Aineiston keruupäivät arvottiin satunnaisesti, jotta ne sattuisivat eri viikonpäiville.

Ennen tutkimuksen aloittamista sovittiin, että tarvittaessa voidaan keruupäivissä joustaa. Arvottuja päiviä jouduttiin vaihtamaan kaksi kertaa huonon sään takia. Päiviä jouduttiin vaihtamaan pari kertaa myös venekyydin tarpeen vuoksi. Haastattelujen alettua huomattiin pian, että polkujen lähtöpaikalla oli aamupäivällä lähes ainoastaan puistoon vasta lähteviä ihmisiä. Aineiston keruun alkamisaikaa päätettiin siirtää pari tuntia eteenpäin ja samalla haastatteluissa siirryttiin yhteen vuoroon, joka oli klo 12–18. Tällä ei ole vaikutusta vastausten sisältöön, koska kävijätyypit tai ryhmien koostumus eivät ole millään tavalla tuloajasta riippuvaisia.

Otokseen poimittiin Lemmenjoen kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä, sitä mukaa kun haastattelijä vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Kyselyyn vastaamiseen kului yleensä noin 15 minuuttia. Tarkoituksena oli haastatella puistosta pois tulevia kävijöitä. Haastattelutilanteisiin osui kuitenkin myös puistoon vasta meneviä retkeilijöitä. Mikäli he olivat kiinnostuneita vastaamaan kyselyyn käyntinsä jälkeen, heille annettiin tyhjä kyselylomake ja palautuskuori sekä ohjeet lomakkeen täyttämiseen.

Kyselylomakkeesta oli kolme eri kieliversiota: suomi, englanti ja saksa. Vastauksista tuli suomeksi 84 %, englanniksi 10 % ja saksaksi 6 %.

Vastausten määrälliseksi tavoitteeksi oli asetettu 600 kpl (liite 1) ja vastauksia saatiin 871 kpl (taulukot 2 ja 3). Vastauksista 57 % saatiin haastattelemalla, 10 % tuli postitse ja loput 33 % saatiin tupien kylmistä pisteistä.

Vastaajista 492 täytti kyselylomakkeen haastattelupaikalla henkilökohtaisesti (taulukko 2). Yhdessä tapauksessa haastattelijä täytti lomakkeen kävijän puolesta kirjaamalla vastaukset kävijän näkemysten mukaisesti. Mukaan annettuja kyselylomakkeita palautettiin postitse 90. Autio- ja varastuvilta eli ns. kylmistä pisteistä vastauksia saatiin 288 kpl. Tuvista eniten vastauksia (10 %) tuli Morgamojalta (taulukko 3).

Jokaisesta keruupäivästä pidettiin ns. keruupäiväkirjaa. Päiväkirjaan merkittiin keruupäivämäärä, -paikka, -aika, kerätyt lomakkeet, säätila, kieltäytyjät ja muut havainnot. Kyselystä kieltäytyi 56 henkilöä. Yleisin syy oli se, että toinen täyttää lomakkeen: ”mies täyttää”, ”nainen täyttää”.

Taulukko 2. Vastaustapa.

Vastaustapa	kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla vastaajan täyttämänä	492	56
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	1	0
Paperilomake postitse	90	10
Paperilomake kyselypisteessä, jossa ei haastattelijaa (esim. postilaatikko tai autiotupa)	288	33
Yhteensä	871	100

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen Lemmenjoen kansallispuistossa keruupaikoittain.

Haastattelupaikka	kpl	%
Polkujen lähtöpaikka	202	23
Ravadasjärvi	121	14
Morgamoja	48	6
Matkailuyritykset	201	23
Ravadasjärven autiotupa	82	9
Morgamojan auto- ja vuokratupa	90	10
Härkäkosken vuokratupa	24	3
Oahun autiotupa	9	1
Vaskojoen auto- ja vuokratupa	48	6
Vaskolompolon autiotupa	23	3
Sallivaaran opastustupa	12	1
Lemmenjoen luontotupa	11	1
Yhteensä	871	100

Tutkimusta tehtäessä huomattiin, että kyselylomakkeen toimivuutta voitaisiin parantaa muutaman kysymyksen kohdalla:

- Kysymyksissä 2 ja 3 vaaditaan haastattelijalta aktiivisuutta kansallispuiston ja lähialueen rajojen esittelyssä, jotta kysymysten vastaukset eivät olisi ristiriidassa keskenään.
- Kysymys 5b, ”Millä kulkuneuvolla saavuit alueelle?”, oli jäänyt monella kyselyyn osallistuneella epäselväksi, ja tämän takia kysymykseen ei vastattu.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytävään ASTA -tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009), joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Lemmenjoki kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan maaseutu. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista 52 % oli naisia ja 48 % miehiä (taulukko 4). Miesten keski-ikä oli 47,12 vuotta ja naisten 49,31 vuotta. Kyselyyn vastanneista miehistä ja naisista iäkkäimmät olivat 83-vuotiaita (taulukko 4). Suurin kävijäryhmä Lemmenjoen kansallispuistossa on 55–64-vuotiaat. Vastanneista 70 %:lla oli joko opistotasoinen tutkinto tai ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto (taulukko 5). Ammattikoulun käyneitä oli 18 % ja 12 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa.

Kyselyyn vastanneista 85 % oli kotimaisia kävijöitä (taulukko 6). Useimmin Lemmenjoen kansallispuistoon tultiin Helsingistä (10 %), Tampereelta (7 %) ja Espoosta (5 %). Lapin kunnista eniten kävijöitä oli Muoniosta (3 %). Ulkomaisia kävijöitä oli eniten Saksasta (5 %) ja Tšekeistä (2 %) (taulukko 6). Kaukaisin ulkomainen vastaaja oli Yhdysvalloista.

Taulukko 4. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan. Vastanneiden lukumäärä (n) oli 849.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	47,12	49,31	48,26
län keskihajonta	15,71	16,49	16,15
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	83	83	83
Moodi	52	63	52
Mediaani	49	52	51

Taulukko 5. Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	75	18	80	18	156	18
Opistotasoinen tutkinto	100	25	131	30	232	27
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	64	16	78	18	142	17
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	120	29	96	22	216	26
Ei ammatillista tutkintoa	48	12	51	12	99	12
Yhteensä	407	100	436	100	845	100

Taulukko 6. Vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	kpl	%
Suomi	741	85
Saksa	42	5
Tšekki	19	2
Alankomaat	12	1
Sveitsi	12	1
Italia	6	1
Itävalta	6	1
Ranskan tasavalta	6	1
Unkari	5	1
Yhdistynyt kuningaskunta	5	1
Espanja	4	0
Ruotsi	4	0
Belgia	4	0
Tanska	2	0
Norja	2	0
Yhdysvallat	1	0
Yhteensä	871	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Suurin osa kävijöistä (60 %) vieraili Lemmenjoen kansallispuistossa 2–5 hengen seurueissa (taulukko 7). Tätä suuremmissa seurueissa oli 34 % vastanneista. Yksin puistossa vierailevia oli ainoastaan 6 % vastanneista. Suurimman seurueen koko oli 47 henkilöä (taulukko 8).

Seurue koostui yleensä perheenjäsenistä (38 % vastanneista) tai ystävistä (22 %) (taulukko 9). Puistossa vieraili myös eläkeläisryhmiä (10 %), kerhoista tai yhdistyksistä tulleita ryhmiä (9 %), opiskeluryhmiä (4 %) ja työkavereista muodostuneita ryhmiä (4 %). Vastanneista 83:lla (9 %) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 8). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 2,3 ja heidän ikänsä oli keskimäärin 10 vuotta. Nuorin puistossa vierailut oli samana vuonna syntynyt eli alle 1 vuoden ikäinen. Liikuntaesteisiä oli vain kolmessa seurueessa.

Taulukko 7. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	kpl	%
Yksin	50	6
2–5 hengen seurue	522	60
6 tai useamman hengen seurue	292	34
Yhteensä	864	100

Taulukko 8. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Lemmenjoen kansallispuistossa.

	n	Keski- arvo	Keski- haj..	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	814	10,3	12,84	2	2	4	14	47
Alle 15-vuotiaita	83	2,3	1,33	1	1	2	3	5
Liikuntaesteisiä	3	2,0	1,73	1	1	1	4	4
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	154	2001,7	3,14	1996	1999	2002	2004	2011

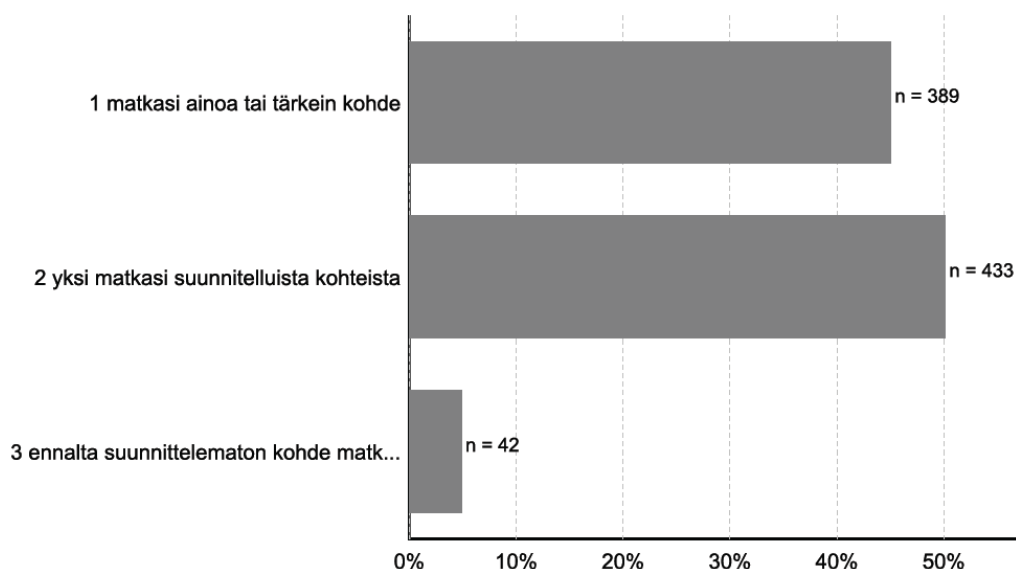
Taulukko 9. Seurueen koostumus.

Seurue	kpl	%
Oman perheen jäsenet	295	38
Muut sukulaiset	24	3
Ystävät	175	22
Työtoverit	29	4
Koululuokka	1	0
Opiskeluryhmä	28	4
Eläkeläisryhmä	82	10
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaat	48	6
Kerho, yhdistys tms.	68	9
Jokin muu	34	4
Yhteensä	784	100

3.2 Käynti Lemmenjoen kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Vastaajista 45 % ilmoitti Lemmenjoen kansallispuiston olevan heidän matkansa ainoa tai tärkein kohde (kuva 3). Yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista Lemmenjoki oli 50 %:lle vastaajista ja ainoastaan 5 % vieraili kansallispuistossa ennalta suunnittelematta.

Kuva 3. Lemmenjoen kansallispuiston tärkeys matkan kohteena.

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijätutkimukseen vastanneista 42 % osallistui tällä käynnillään Lemmenjoen kansallispuistossa 4–6 toimintaan (taulukko 10). Suosituimmat toiminnot olivat retkeily ja kävely. Retkeilyä harrasti 64 % vastanneista ja kävelyä 63 % (taulukko 11). Eroavaisuuksia sukupuolten välillä ei juuri ollut. Ainoat harrastukset, joissa oli sukupuolten välillä suurempi ero, olivat sauvakävely ja kalastus. Sauvakävelyä harrasti naisista 12 %, kun taas vastanneista miehistä sitä harrasti ainoastaan 5 %. Kalastusta harrasti miehistä 18 % ja naisista ainoastaan 7 %. Muita kuin taulukossa 11 mainittuja toimintoja harrasti vastanneista 3 %. Näihin muihin toimintoihin oli ilmoitettu useassa vastauksessa muun muassa soutuveneellä soutelu ja uinti.

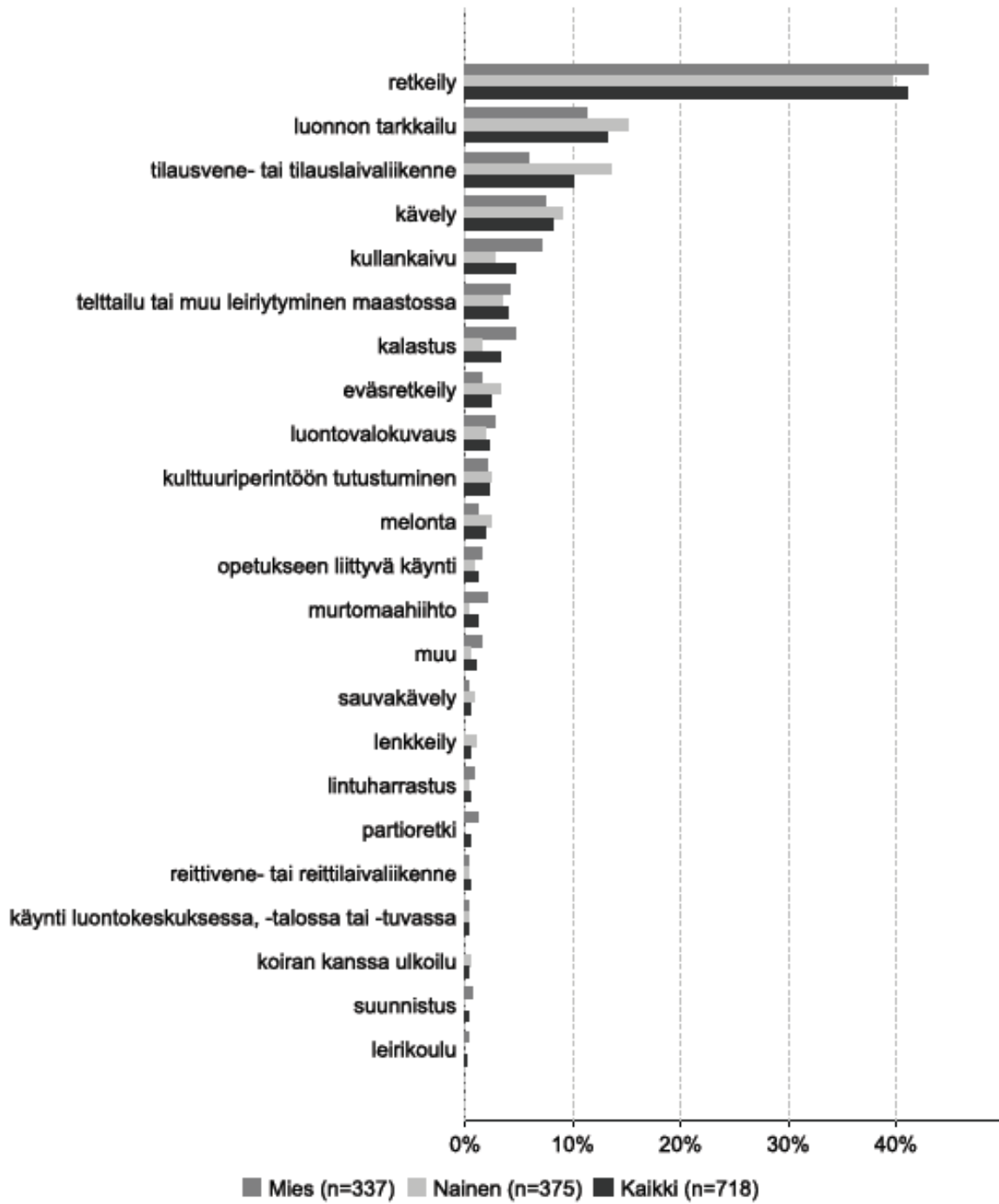
Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Lemmenjoen kansallispuistossa. Tärkeimmäksi nostettiin yleisimmin retkeily, jonka valitsi 42 % vastaajista (kuva 4). Lemmenjoen kansallispuistolle ominainen toiminta, venekyyti, oli kolmanneksi suosituin heti luonnon tarkkailun jälkeen. Suurta eroa tärkeimmässä harrastuksessa ei naisten ja miesten välillä ollut. Miesten mielestä kullankaivu oli useammin tärkein toiminta kuin naisten mielestä. Naiset taas pitivät miehiä useammin venekuljetusta tärkeimpänä harrastuksenaan.

Taulukko 10. Harrastusten lukumäärä tällä käynnillä Lemmenjoen kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	152	37	158	35	316	36
4–6	178	43	187	42	366	42
7–9	65	16	84	19	149	17
10 tai enemmän	21	5	17	4	38	4
Yhteensä	416	100	446	100	869	100

Taulukko 11. Pääasialliset harrastukset, joihin vastanneet osallistuivat tai aikoivat osallistua tällä käynnillä Lemmenjoen kansallispuistossa.

Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Kävely	249	60	300	67	550	63
Sauvakävely	19	5	53	12	72	8
Lenkkeily	9	2	22	5	31	4
Retkeily	281	68	278	62	560	64
Luonnon tarkkailu	232	56	264	59	497	57
Eväsretkeily	100	24	154	35	255	29
Pyöräily	5	1	1	0	6	1
Kalastus	74	18	30	7	106	12
Lintuharrastus	53	13	47	11	100	12
Marjastus	32	8	35	8	67	8
Sienestys	15	4	12	3	27	3
Kasviharrastus	18	4	21	5	39	4
Opetukseen liittyvä käynti	18	4	18	4	36	4
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	82	20	120	27	204	23
Luontovalokuvaus	143	34	142	32	286	33
Partioretki	14	3	3	1	17	2
Leirikoulu	2	0			2	0
Koiran kanssa ulkoilu	24	6	28	6	52	6
Suunnistus	59	14	40	9	99	11
Telttailu tai muu leiriytymisen maastossa	174	42	140	31	315	36
Murtomaahiihto	16	4	4	1	20	2
kullankaivu	68	16	55	12	123	14
Melonta	25	6	16	4	41	5
Tilausvene- tai tilauslaivaliikenne	101	24	175	39	279	32
Reittivene- tai reittilaivaliikenne	68	16	74	17	143	16
Kulttuuriperintöön tutustuminen	71	17	80	18	151	17
Geokätköily	7	2	1	0	8	1
Muu	12	3	12	3	24	3
Yhteensä	416		446		869	

Kuva 4. Vastanneiden tärkeimmät harrastukset tällä käynnillä Lemmenjoen kansallispuistossa.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kaikki Lemmenjoen kansallispuiston suosituimmat vierailukohteet sijaitsevat Lemmenjokivarressa puiston virkistysvyöhykkeellä. Kaikkein suosituin käyntikohde oli Ravadasjärvi ja Ravadasköngäs (75 % vastauksista) (taulukko 12). Muita suosittuja kohteita olivat Morgamoja sekä Kulta-alue, joissa molemmissa oli käynyt yli kolmasosa vastanneista (38 % ja 36 %). Syrjävyöhykkeen suosituin kohde oli Vaskojoki, jossa oli käynyt 11 % vastanneista. Vastanneista 15 % oli ilmoittanut käyneensä jossain muussa kansallispuiston kohteessa (taulukko 12). Muina kohteina oli mainittu muun muassa Härkäkoski, Kultahamina ja Lemmenjoki.

Lemmenjoen luontotuvalla, joka sijaitsee kansallispuiston ulkopuolella Njurgulahdessa, oli käynyt 38 % vastanneista (taulukko 12).

Taulukko 12. Käyntien alueellinen jakautuminen Lemmenjoen kansallispuistossa. Käynnillä oli mahdollisuus vieraila useammassa paikassa.

Käyntikohde	kpl	%
Muualla	127	15
Lemmenjoen luontotupa	325	38
Luontopolku	262	30
Joenkielinen	194	22
Ravadasjärvi, Ravadasköngäs	653	75
Morgamoja	333	38
Kulta-alue	310	36
Oahujoki	22	3
Postijoki	24	3
Vaskolompolo	26	3
Vaskojoki	95	11
Sallivaara	39	5
Kaapin Jounin tila	29	3
Vastanneita yhteensä	866	

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneista 67 % oli yöpyjiä ja loput 33 % päiväkävijöitä (taulukko 13). Miehiä yöpyjistä oli 53 % ja naisia 46 %. Päiväkävijöistä reilusti yli puolet (63 %) oli naisia. Päiväkävijöiden käynnin pituus oli yleensä 5 tuntia ja lyhimmillään yhden tunnin mittainen (taulukko 13). Yöpyjät viettivät puistossa aikaa keskimäärin 4,6 vuorokautta.

Kansallispuiston alueella yöpyneet viettivät yönsä useimmiten omissa majoitteissa (51 %) tai autiotuvassa (35 %) (taulukko 14). Vuokratupia käytti 10 % kyselyyn vastanneista.

Vastanneilta kysyttiin myös heidän yöpymistään Lemmenjoen kansallispuiston lähialueella. Lähialueeksi oli määritelty Inarin–Kittilän tien varsi kansallispuiston kohdalla, Inarin–Angelin tien varsi sekä Inarin ja Ivalon kylät (kuva 2, s. 12). Lähialueella yövyttiin useimmin vuokramökeissä, joita oli käyttänyt 263 henkilöä eli n. 39 % vastanneista (taulukko 15). Toiseksi yleisin yöpymispaikka oli hotelli, jossa yöpyi n. 24 % vastanneista. Vähiten yövyttiin omissa mökissä ja asuntoautossa tai -vaunussa.

Taulukko 13. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Lemmenjoen kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keski-arvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	288	33	4,8	5	5	1	12
Miehet	106	37	5,2			1	12
Naiset	180	63	4,5			1	12
Yöpyjät	574	67	4,6	4	4	0	29
Miehet	307	53	4,8			0	29
Naiset	262	46	4,3			0	22
Yhteensä	862						

Taulukko 14. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Lemmenjoen kansallispuiston alueella (n = 737).

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Autiotupa	260	1,9	1,09	1	1	2	2	8
Vuokratupa	74	3,0	2,12	1	1	2	4	11
Oma majoite (laavu, telta tms.)	379	3,6	2,53	1	2	3	5	21
Muu	24	4,4	5,87	1	1	3	4	27

Taulukko 15. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Lemmenjoen kansallispuiston lähistöllä (n = 677).

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Hotelli	161	4,1	2,05	1	2	4	6	10
Vuokramökki	263	3,2	3,80	1	1	2	5	50
Oma mökki	58	6,2	13,23	1	2	3	7	100
Asuntoauto tai -vaunu	57	2,5	1,76	1	1	2	3	7
Oma majoite (laavu, telta tms.)	75	3,0	4,96	1	1	2	3	42
Muu	63	4,3	6,06	1	2	2	6	45

Kyselyyn vastanneista kävijöistä suurin osa (70 %) oli Lemmenjoen kansallispuistossa ensimmäistä kertaa (taulukko 16). Miehistä puistossa oli käynyt aikaisemmin 35 %, kun taas naisista 26 %. Varhaisin vierailu puistoon oli tehty vuonna 1949 eli 62 vuotta sitten (taulukko 17). Aikaisemmin puistossa vierailleet kävijät olivat käyneet siellä ensimmäisen kerran keskimäärin vuonna 1996. Vastanneiden edellinen käyntikerta Lemmenjoen kansallispuistossa on ollut keskimäärin vuonna 2007.

Taulukko 16. Vastanneiden käynnin toistuvuus Lemmenjoen kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	243	65	286	74	532	70
Käynyt aikaisemmin	132	35	99	26	231	30
Yhteensä	375		385		763	

Taulukko 17. Lemmenjoen kansallispuistossa aiemmin vierailneiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-hajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	231	1996,4	12,76	1949	1988	2000	2008	2011
vuotta sitten	231	14,5	12,86	0	3	11	23	62
Viimeksi käynyt								
vuonna	218	2006,7	6,91	1975	2007	2010	2010	2011
vuotta sitten	218	4,1	6,90	0	1	1	4	36

3.2.5 Kävijöiden aikaisempi retkeilykokemus

Lemmenjoen kansallispuiston kävijöitä pyydettiin kertomaan, kuinka usein he olivat käyneet virkistytymässä kansallispuistossa, retkeilyalueella tai muussa luontomatkakohteessa viimeisen vuoden aikana. Vastaajista 681 ilmoitti käyneensä päiväretkellä viimeisen vuoden aikana (taulukko 18). Päiväretkiä oli tehty keskimäärin 6,5. Yöpymisretkiä ilmoitti tehneensä 574 vastaajaa, ja niitä oli tehty keskimäärin 4.

Taulukko 18. Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneiden käynnit muissa kansallispuistoissa, retkeilyalueilla tai muissa luontomatkailukohteissa viimeisten 12 kk:n aikana.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Päiväretkellä muualla	681	6,5	9,47	0	0	2	5	100
Yöpymisretkellä muualla	574	4,0	5,90	0	0	1	2	100

3.2.6 Saapuminen alueelle

Lemmenjoen kansallispuiston vilkkain aika on kesällä heinäkuusta syyskuuhun. Yli kolmasosa kyselyyn vastanneista (38 %) saapui puistoon syyskuussa (taulukko 19). Elokuussa puistoon saapui 28 % vastanneista ja heinäkuussa 25 %. Talvikausi on kansallispuistossa hiljaista aikaa, huhtikuussa jolloin tutkimus aloitettiin, vastauksia kertyi 3 % kokonaismäärästä.

Tässä kohdin on huomioitava, että kävijätutkimuksen kanssa samaan aikaan suoritettu kävijälaskenta antoi hieman erilaisen tuloksen puistoon saapumisen jakautumisesta. Ero johtunee siitä, että syyskuussa oli paljon liikkeellä ohjattuja ryhmiä, ja niinpä haastatteluissa saatiin helposti kerättyä runsaasti vastauksia. Kävijälaskennan mukaan heinä-, elo- ja syyskuu olivat kävijämääriltään hyvin lähellä toisiaan. Vilkkain kuukausi oli kävijälaskennan mukaan elokuu, mutta lukema oli silloinkin vain noin sata henkeä suurempi kuin syyskuussa.

Viikonpäivien välillä ei saapumisajassa juuri ollut eroja. Enimmäkseen kävijät saapuivat puistoon sunnuntaina (16 %) tai heti alkuviikosta maanantaina (17 %) ja tiistaina (17 %) (taulukko 20). Myös torstaina saapuneita oli saman verran (17 %). Vähiten kansallispuistoon saapui kävijöitä kyselyn perusteella keskiviikkona (10 %) ja lauantaina (10 %). Kolmasosa (33 %) vastanneista saapui puistoon aamupäivällä klo 10–12 (taulukko 21).

Taulukko 19. Lemmenjoen kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuukausi	Saapumisvpm		Vastausvpm	
	kpl	%	kpl	%
Maaliskuu	1	0	1	0
Huhtikuu	29	3	29	3
Toukokuu	8	1	8	1
Kesäkuu	45	5	45	5
Heinäkuu	216	25	211	24
Elokuu	244	28	236	27
Syyskuu	326	38	341	39
Yhteensä	869	100	871	100

Taulukko 20. Lemmenjoen kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapumisvpm		Vastausvpm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	147	17	131	15
Tiistai	146	17	181	21
Keskiviikko	91	10	87	10
Torstai	152	17	200	23
Perjantai	112	13	136	16
Lauantai	86	10	57	7
Sunnuntai	135	16	79	9
Yhteensä	869	100	871	100

Taulukko 21. Saapuminen Lemmenjoen kansallispuistoon ja kyselyyn vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
8:00–9:59	67	8	29	3
10:00–11:59	280	33	141	16
12:00–13:59	171	20	146	17
14:00–15:59	85	10	178	21
16:00–17:59	137	16	239	28
18:00–19:59	63	7	74	9
20:00–21:59	28	3	37	4
22:00–7:59	28	3	21	2
Yhteensä	859	100	865	100

Lemmenjoen kansallispuistoon ei käytännössä pääse julkisilla liikennevälineillä. Niinpä suurin osa (59 %) kävijöistä saapui puistoon henkilöautolla (taulukko 22). Toiseksi yleisin kulkuneuvo oli tilausbussi, jota käytti 29 % vastanneista. Henkilöauto on myös yleisin kulkuneuvo, jolla saavutaan perille puiston alueelle. Sitä käytti 51 % vastanneista (taulukko 23).

Taulukko 22. Kulkuneuvot, joita vastaajat ovat käyttäneet matkallaan Lemmenjoen kansallispuistoon. Matkaa on voitu tehdä useammalla kulkuneuvolla.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	515	59
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	78	9
Linja-auto	56	6
Tilausbussi (ryhmämatka)	249	29
Juna	58	7
Lentokone	91	10
Taksi	46	5
Jokin muu	79	9
Vastanneita yhteensä	867	

Taulukko 23. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo saavuttaessa Lemmenjoen kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	436	51
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	76	9
Linja-auto	13	2
Tilausbussi (ryhmämatka)	229	27
Lentokone	1	0
Taksi	34	4
Jokin muu	73	8
Yhteensä	862	100

3.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Lemmenjoen kansallispuistossa ja sen lähialueilla (kts. kuva 2, s. 12). Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2011 käyntimäärään, joka oli 15 000.

Vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään keskimäärin 206 euroa (taulukko 24). Puistossa tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa keskimäärin 210 euroa ja päiväkävijät 123 euroa. Keskimäärin eniten kuluttivat käynnillään lähialueen ulkopuolelta saapuneet kotimaiset majoittujat matkailijat, 216 euroa. Lähialueen asukkaista kysymykseen vastasi 13 henkilöä, ja he käyttivät matkansa aikana keskimäärin 97 euroa. Ulkomaiset matkailijat kuluttivat matkan aikana kotimaisia matkailijoita vähemmän, keskimäärin 171 euroa.

Paikallistaloudellisten vaikutuksen arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 25.

Taulukko 24. Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 847	n = 810	n = 36
Keskimääräinen kulutus (€)	206	210	123
Kotimaiset matkailijat	n = 692	n = 665	n = 27
Keskimääräinen kulutus (€)	216	219	153
Ulkomaiset matkailijat	n = 127	n = 123	n = 3
Keskimääräinen kulutus (€)	171	177	-*
Lähialueen asukkaat	n = 13	n = 8	n = 5
Keskimääräinen kulutus (€)	97	-*	-*

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvioinnin epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta.

Taulukko 25. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2011 käyntimäärällä laskettuina noin 3,4 miljoonaa euroa (taulukko 26). Työllisyysvaikutukset olivat noin 44 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Lemmenjoen kansallispuiston kävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa majoittumiseen. Sen osuus tulovaikutuksista oli 62 % (taulukko 26). Majoituspalveluilla on myös suurin työllistävä vaikutus. Seuraavaksi eniten rahaa käytettiin kahvila- ja ravintolapalveluihin, osuus tulovaikutuksista oli 15 %. Kyselylomakkeessa paikallisliikenteeseen oli sisällytetty myös Lemmenjoen vuorovenematkat. Paikallisliikenteen tulovaikutukset olivat 7 %. Vähiten rahaa käytettiin huoltamo-ostoksiin.

Matkakohteen tärkeyden perusteella Lemmenjoen kansallispuiston tärkeimmäksi kohteeksi valineiden taloudelliset kokonaisvaikutukset olivat 766 703 euroa ja työllisyysvaikutukset 10 henkilötyövuotta (taulukko 27). Nämä luvut voidaan tulkita kansallispuiston vähimmäisvaikutuksiksi paikallistalouteen vuodessa.

Taulukko 26. Kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset Lemmenjoen kansallispuistossa ja sen lähialueella menolajeittain vuonna 2011 (n = 847).

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (€, sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulovaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	24,25	22 408	1	0
Paikallisliikenne ²	11,11	151 674	7	2
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	22,99	107 987	5	2
Kahvila ja ravintola	26,26	342 687	15	6
Majoittuminen	101,48	1 385 242	62	22
Ohjelmalvelut ³	4,29	58 554	3	1
Muut menot ⁴	15,56	179 752	8	3
Välittömät vaikutukset yhteensä		2 248 305	100	36
Välilliset vaikutukset		1 107 418		8
Kokonaisvaikutukset		3 355 723		44

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 27. Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2011.

Menolaji	Tärkein kohde n = 379		Yksi monista kohteista n = 422		Ennalta suunnitteleman n = 41		Yhteensä n = 842	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	10 150	0,2	11 269	0,2	1 122	0,0	22 541	0,5
Paikallisliikenne ²	91 979	1,0	58 488	0,7	1 783	0,0	152 251	1,7
Ruoka- ja muut vähit- täiskauppaostokset	46 819	1,0	57 443	1,3	4 366	0,1	108 628	2,4
Kahvila ja ravintola	90 602	1,5	241 582	3,9	12 539	0,2	344 722	5,5
Majoittuminen	220 201	3,5	1 147 183	18,4	26 084	0,4	1 393 468	22,4
Ohjelmapalvelut ³	21 785	0,2	36 030	0,4	1 086	0,0	58 902	0,7
Muut menot ⁴	29 813	0,5	147 708	2,5	2 819	0,0	180 339	3,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	511 349	8	1 699 703	27	49 799	1	2 260 851	36
Väliilliset vaikutukset	255 353	2	833 575	6	24 601	0	1 113 529	8
Kokonaisvaikutukset⁵	766 703	10	2 533 278	33	74 400	1	3 374 381	44

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Jaettaessa kävijät kävijäryhmittäin olivat suurimmat kokonaistaloudelliset vaikutukset kotimaisilla matkailijoilla. Heidän tulovaikutuksensa oli 2 949 800 euroa ja työllisyysvaikutuksensa 39 henkilötyövuotta (taulukko 28). Vastaavat luvut olivat ulkomaisilla matkailijoilla 420 621 euroa ja 5 henkilötyövuotta. Eniten rahaa käytettiin majoituspalveluihin.

Lähialueen asukkailla rahaa kuluu eniten ruokaan ja muihin vähittäiskaupan ostoksiin. Lähialueen asukkaat olivat kuitenkin ilmoittaneet käyttävänsä rahaa myös majoittumiseen, ja sitä kului noin 12 % heidän tuottamistaan kokonaistaloudellisista vaikutuksista. Yhteensä lähialueiden asukkaiden tuottama kokonaistaloudellinen vaikutus oli 14 316 euroa (taulukko 28).

Tarkasteltaessa majoittujien ja päiväkävijöiden paikallistaloudellisia vaikutuksia todetaan, että majoittujien työllistävä vaikutus ja tulovaikutus ovat noin 98 % yhteenlasketuista kokonaisvaikutuksista (taulukko 29).

Taulukossa 30 on yhteenvedo Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudellisista vaikutuksista vuonna 2011.

Taulukko 28. Lemmenjoen kansallispuiston paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2011.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 692		Ulkomaiset matkailijat n = 127		Lähialueen asukkaat n = 13		Yhteensä n = 832	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työlli- syy- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	19 285	0,4	2 813	0,1	455	0,0	22 554	0,5
Paikallisliikenne ²	120 632	1,4	31 480	0,4	1 345	0,0	153 457	1,7
Ruoka- ja muut vähit- täiskauppaostokset	89 738	2,0	16 262	0,4	2 541	0,1	108 541	2,4
Kahvila ja ravintola	303 722	4,9	40 015	0,6	2 008	0,0	345 744	5,5
Majoittuminen	1 234 046	19,8	162 668	2,6	1 665	0,0	1 398 380	22,4
Ohjelmapalvelut ³	53 758	0,6	3 801	0,0	902	0,0	58 461	0,7
Muut menot ⁴	156 042	2,7	24 188	0,4	479	0,0	180 709	3,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	1 977 223	32	281 227	4	9 396	0	2 267 846	36
Väliilliset vaikutukset	972 576	7	139 394	1	4 920	0	1 116 890	8
Kokonaisvaikutukset⁵	2 949 800	39	420 621	5	14 316	0	3 384 736	44

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmentoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 29. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Lemmenjoen kansallispuistossa vuonna 2011.

Menolaji	Päiväkävijät n = 36		Majoittajat n = 810		Yhteensä n = 846	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	2 067	0,0	20 367	0,4	22 434	0,5
Paikallisliikenne ²	2 775	0,0	149 078	1,7	151 853	1,7
Ruoka- ja muut vähittäis- kauppaostokset	4 211	0,1	103 903	2,3	108 115	2,4
Kahvila ja ravintola	3 522	0,1	339 570	5,5	343 093	5,5
Majoittuminen	15 949	0,3	1 370 931	22,0	1 386 880	22,3
Ohjelmopalvelut ³	3 993	0,0	54 630	0,6	58 623	0,7
Muut menot ⁴	1 700	0,0	178 265	3,1	179 965	3,1
Välittömät vaikutukset yh- teensä	34 218	1	2 216 745	36	2 250 962	36
Väilliset vaikutukset	17 311	0	1 091 416	8	1 108 727	8
Kokonaisvaikutukset⁵	51 529	1	3 308 161	43	3 359 689	44

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmentteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

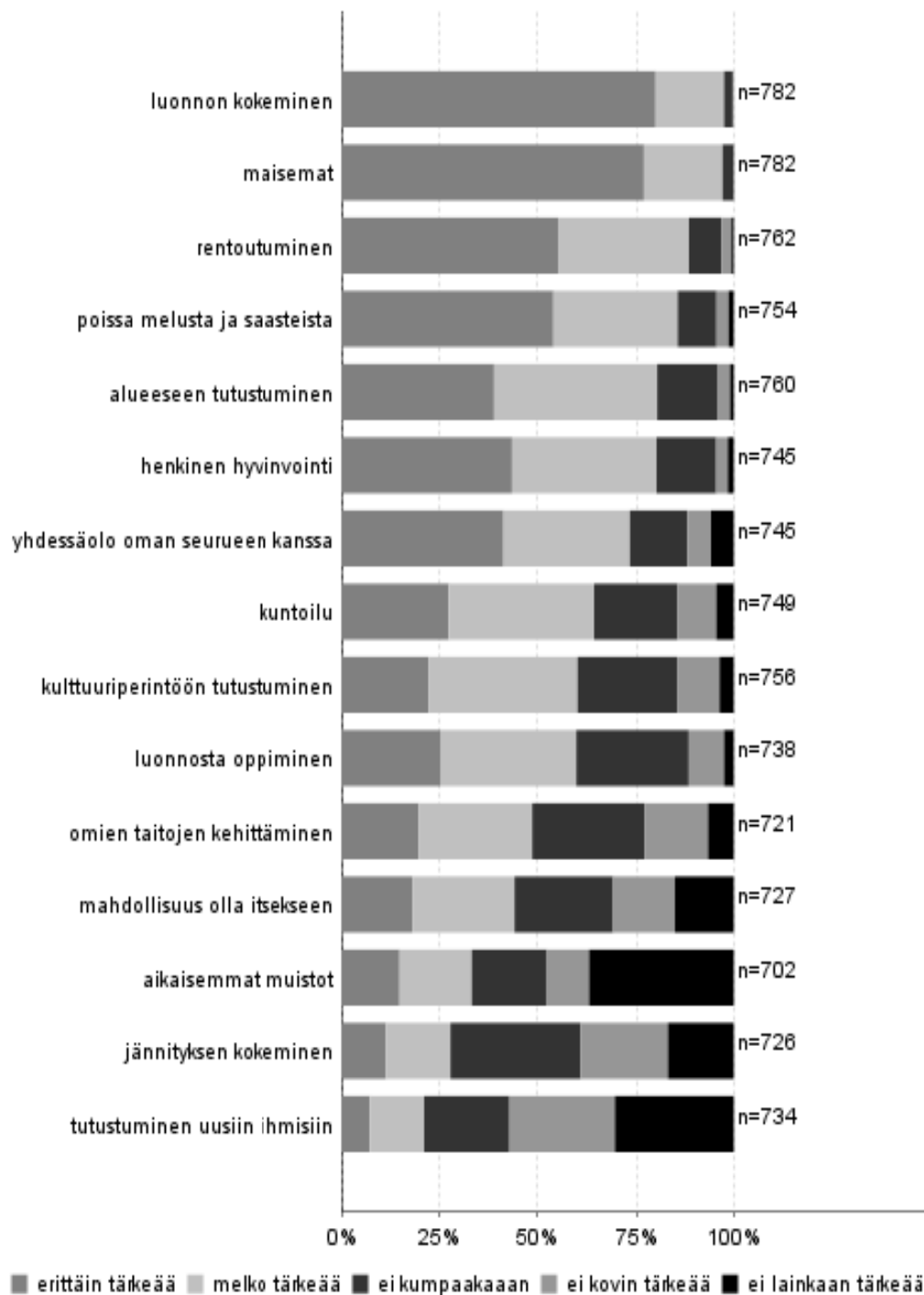
Taulukko 30. Yhteenvedo Lemmenjoen kansallispuiston paikallistaloudellisista vaikutuksista vuonna 2011.

Tutkimusalue	Lemmenjoen kansallispuisto
Käyntimäärä	15 000
Kävijätutkimus	Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimus 2011
Alueluokitus	maaseutu
Kokonaistulovaikutus	3 355 723 €
Kokonaistyöllisyysvaikutus	44 htv
Tulovaikutukset, kun puisto tärkein kohde	766 703 €
Työllisyysvaikutukset, kun puisto tärkein kohde	10 htv
Kotimaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin	216 €
Ulkomaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin	171 €
Paikallisten kävijöiden kulutus keskimäärin	97 €

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä syinä Lemmenjoen kansallispuistossa vierailuunsa kävijät pitivät luonnon kokemista, maisemia, rentoutumista, olemista poissa melusta ja saasteista sekä henkistä hyvinvointia (kuva 5). Virkistysmotiiveista vähiten tärkeiksi koettiin tutustuminen uusiin ihmisiin, jännityksen kokeminen puistossa ja aikaisemmat muistot.

Kuva 5. Vastanneiden virkistysmotiivit Lemmenjoen kansallispuistossa.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan vierailun aikana käyttämiensä palveluiden ja rakenteiden määrää ja laatua sekä ympäristön laatua. Arviointi tapahtui asteikolla 1–5, jossa 1 oli erittäin huono ja 5 vastaavasti erittäin hyvä. Suurimmaksi osaksi Lemmenjoen palveluja pidettiin melko hyvinä.

Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita olivat reittien opastetaulut (87 % vastanneista oli käyttänyt ja arvioinut), tiestö (85 %), yleisökäymälät (86 %), tulentekopaikat ja laavut (82 %) sekä polkuvii-toitukset (82 %) (taulukko 31). Vähiten oli käytetty vuokra- ja varaustupia (21 %).

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat puuhuoltoon tuvilla ja tulipaikoilla. Niiden laaduksi arvioitiin keskimäärin 4,4 (taulukko 31). Vastanneista 88 % arvioi puuhuollon melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Vastaajat olivat tyytyväisiä myös autio- ja varaustupiin, sillä 84 % piti niitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Tulentekopaikkoja ja laavuja piti melko hyvinä tai erittäin hyvinä 82 % vastanneista. Hyvään arvosanaan (4,3) ylsivät myös yrittäjien tuottamat palvelut, sillä niitä piti 88 % vastanneista melko hyvinä tai erittäin hyvinä.

Ympäristötekijöistä kävijät arvostivat Lemmenjoen kansallispuiston yleistä siisteyttä, se oli 88 %:n mielestä melko hyvä tai erittäin hyvä (taulukko 31). Hyvän arvion sai myös maiseman vaihtelevuus, jota 85 % piti melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Heikoimmaksi arvioitiin reittien ja rakenteiden turvallisuus, jota piti melko hyvänä tai erittäin hyvänä 77 % vastanneista. Moitteet kohdistuvat todennäköisesti monessa paikassa heikkokuntoisiin pitkoksiin, joita ei enää pidetä täysin turvallisina.

Taulukko 31. Lemmenjoen kansallispuiston palvelujen käyttö ja laadun arviointi. 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käytännyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	660	77	1	2	15	47	35	4,1	144
Tiestö	724	85	1	4	25	52	19	3,8	73
Reittien opastetaulut	741	87	1	4	18	51	26	4,0	67
Polku- ja/tai latureitistö	691	81	1	4	21	48	26	3,9	101
Polku- ja/tai latuviitoitukset	705	82	1	6	21	44	29	3,9	88
Tulentekopaikat ja laavut	704	82	0	2	16	43	39	4,2	99
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	656	77	0	2	10	33	55	4,4	140
Yleisökäymälät	733	86	2	6	23	43	27	3,9	91
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	672	79	1	4	19	40	35	4,0	125
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	572	67	1	6	33	41	19	3,7	180
Vuokra- tai varaustuvat	184	21	3	3	21	45	29	3,9	546
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	385	45	2	2	15	45	36	4,1	380
Laiturit	382	45	1	1	19	49	31	4,1	376
Autio- ja varaustuvat	499	58	0	2	14	44	40	4,2	285
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmalvelut)	536	63	0	1	10	41	47	4,3	256
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	753	88	1	4	19	49	28	4,0	49
Yleinen turvallisuus	782	91	0	1	15	49	35	4,2	28
Yleinen siisteys	820	96	0	1	10	43	45	4,3	7
Maiseman vaihtelevuus	817	95	0	2	13	33	52	4,4	5
Jokin muu	28	3	25	18	18	11	29	3,0	40
Lomakkeita yhteensä	856								

Kävijöiden tuli arvioida palveluiden ja rakenteiden laadun lisäksi palveluiden määrää. Arviointi tapahtui asteikolla 1–3, jossa 1 tarkoitti, että palveluiden nykyinen määrä on liian pieni ja 3 vastaavasti, että palveluiden määrä on liian suuri. Suurin osa (76 % tai enemmän) arvioi palveluiden määrän sopivaksi (taulukko 32.)

Tyytyväisimpiä oltiin polttopuihin tuvilla ja huolletuilla tulentekopaikoilla. Polttopuiden määrä oli 89 %:n mielestä sopiva, kun ainoastaan 2 % oli sitä mieltä että polttopuita oli liian vähän (taulukko 32). Puita oli liikaa 9 %:n mielestä. Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä myös laitureiden määrään: 90 %:n mielestä niitä on sopivasti. Alueen tiestöön ja pysäköintipaikkojen määrään oltiin myös suurimmaksi osaksi tyytyväisiä. Pysäköintipaikkoja olisi toivonut enemmän 7 % vastanneista ja tiestöä 5 % vastanneista. Auto- ja varaustupia toivoi alueelle lisää 18 % niiden määrää arvioineista. Reittien opastetauluja sekä polku- ja/tai latuviitoituksia kaipasi lisää 15 %.

Palveluiden määrälle kävijät antoivat yleisarvosanan 4,3 asteikolla 1–5 (taulukko 33). Yhteensä 93 % vastaajista piti palveluiden nykyistä määrää melko hyvänä tai erittäin hyvänä.

Taulukko 32. Mielipiteet Lemmenjoen kansallispuiston palvelujen määrästä. 1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri	n	%		
Pysäköintipaikat	480	70	7	86	7	173	25	2,00	0,37
Tiestö	520	75	5	88	8	123	18	2,03	0,35
Reittien opastetaulut	556	81	15	78	6	86	12	1,91	0,46
Polku- ja/tai latureitistö	519	75	12	79	8	108	16	1,96	0,45
Polku- ja/tai latuviitoitukset	538	78	15	79	6	97	14	1,92	0,45
Tulentekopaikat ja laavut	527	76	10	82	7	93	13	1,97	0,42
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	503	73	2	89	9	119	17	2,07	0,33
Yleisökäymälät	543	79	10	83	7	85	12	1,97	0,41
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	493	72	8	84	8	122	18	2,00	0,40
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	381	55	12	82	6	218	32	1,94	0,42
Vuokra- tai varaustuvat	187	27	14	77	9	348	51	1,95	0,48
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	265	38	7	81	12	278	40	2,05	0,43
Laiturit	238	35	1	90	9	313	45	2,08	0,31
Auto- ja varaustuvat	376	55	18	76	7	186	27	1,89	0,48
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmopalvelut)	360	52	5	83	12	221	32	2,07	0,40
Jokin muu	16	2	44	44	13	32	5	1,69	0,70
Vastanneita yhteensä	689								

Taulukko 33. Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Lemmenjoen kansallispuiston palveluiden määrään. 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	741	85	0	1	6	55	38	4,3
Vastanneita yhteensä	741							

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiltä kysyttiin miten heidän ennako-odotuksensa täyttyivät Lemmenjoen kansallispuistossa luonnonympäristön, harrastusmahdollisuuksien ja reittien ja rakenteiden osalta. Ennako-odotusten täyttymistä arvioitiin asteikolla 1–5 (1 = toteutui erittäin huonosti, ...5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,63 (taulukko 34). Vastaajista ainoastaan 4 %:n ennako-odotukset täyttyivät keskinkertaisesti. Hieman heikommin odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet, joiden kohdalla odotusten täyttymisen arvioi melko huonoksi 2 % ja keskinkertaiseksi 16 % vastaajista. Harrastusmahdollisuuksienkin vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin keskiarvon 4,18. Reitteihin ja rakenteisiin kohdistuneet ennako-odotukset täyttyivät 41 %:n mielestä erittäin hyvin ja 46 %:n mielestä melko hyvin. Kaikkiaan kävijöiden odotukset täyttyivät hyvin, eikä mihinkään kohtaan annettu vastausta ”erittäin huonosti”.

Taulukko 34. Vastanneiden ennako-odotusten täytyminen Lemmenjoen kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keski-hajonta
			erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
	n	%							
Luonnonympäristö	848	99	0	0	4	29	67	4,63	0,56
Harrastusmahdollisuudet	758	89	0	2	16	42	39	4,18	0,80
Reitit ja rakenteet	813	95	0	2	11	46	41	4,27	0,73
Yhteensä	853								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän vierailuaan Lemmenjoen kansallispuistossa. Tässä kohdassa tuli arvioida, kuinka paljon maaston kuluneisuus, maaston roskaantuneisuus, luonnon ympäristön käsittely, liiallinen kävijämäärä ja muiden kävijöiden käyttäytyminen häiritsivät käyntiä. Lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla 1–5 (1 = häiritsi erittäin paljon, ...5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät kokeneet häiriötä vieraillessaan Lemmenjoen kansallispuistossa. Kaikissa kohdissa yli puolet vastanneista arvioi, ettei kyseinen tekijä häirinnyt lainkaan heidän vierailuaan (taulukko 35). Hieman muita tekijöitä enemmän häiritsi kävijöitä Lemmenjoella maaston kuluneisuus; 10 %:a se häiritsi joko melko paljon tai erittäin paljon.

Muiksi häiritseviksi tekijöiksi oli nimetty useassa vastauksessa koneellinen kullankaivu ja mönkijäliikenne. Myös joella harjoitettu moottoriveneliikenne oli häirinnyt osaa kävijöistä. Useamman maininnan sai myös reiteillä olevien pitkospuiden huono kunto.

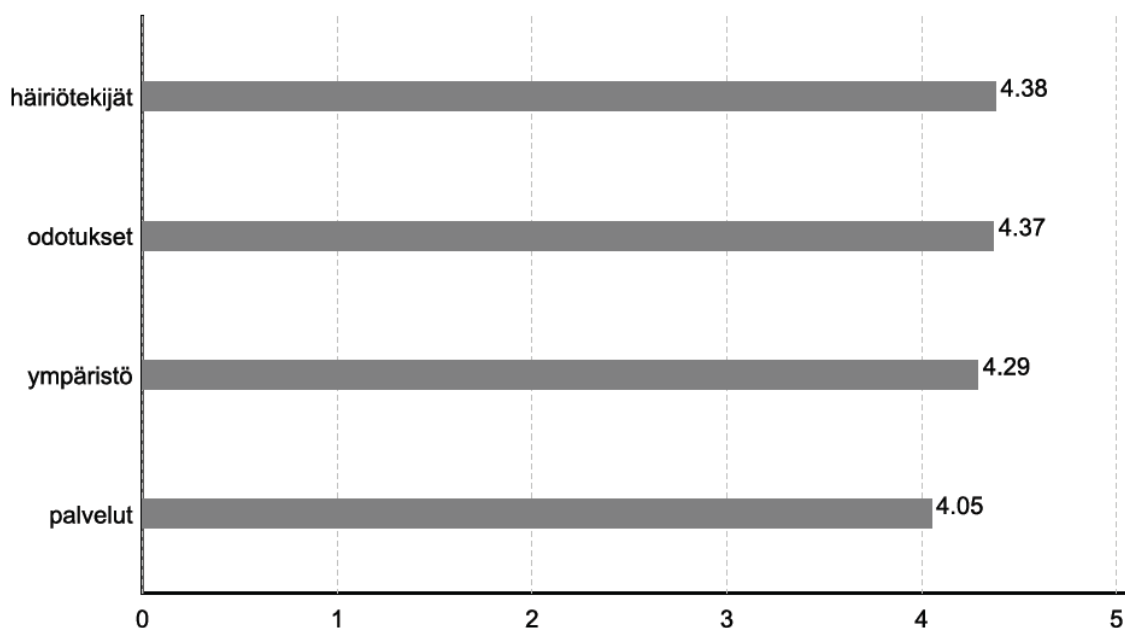
Taulukko 35. Vastanneita häirinneet tekijät Lemmenjoen kansallispuistossa. 1 = häiritä erittäin paljon, ...5 = ei häirinnyt lainkaan.

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston kuluneisuus	808	99	2	8	13	25	52	4,17	1,06
Maaston roskaantuneisuus	810	99	1	3	7	22	66	4,49	0,87
Luonnonympäristön käsittely	804	98	3	5	9	26	57	4,29	1,02
Liiallinen kävijämäärä	807	99	1	3	11	19	64	4,41	0,93
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	807	99	2	3	7	15	73	4,55	0,89
Jokin muu	155	19	27	16	7	3	47	3,26	1,76
Yhteensä	818								

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Lemmenjoen kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,20. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä on käytökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä kyseiseen käyntiin kansallispuistossa.

Kävijätyytyväisyysindeksi on laskettu seuraavien osa-tekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät. Lemmenjoen kansallispuisto sai kaikista osa-alueista keskiarvoksi yli 4 (kuva 6). Parhaimman arvostuksen saivat käyntiä häirinneet tekijät (4,38) ja ennako-odotusten toteutuminen (4,37). Palveluissa oli kävijöiden mielestä hieman enemmän kehittämisen varaa (keskiarvo 4,05).

Kuva 6. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä) Lemmenjoen kansallispuistossa.

3.4 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi 187 vastaajaa, mikä on noin 21 % vastaajista. Kehuja palautteissa oli 33 kpl, valituksia 46 kpl ja kehitysehdotuksia oli 94 kpl. Loput 13 olivat muita palautteita tai tiedusteluja. Samassa palautteessa saattoi olla sekä kehuja, valituksia että kehittämisehdotuksia. Kaikki palautteet on koottu liitteeseen 3.

Kehuja Lemmenjoen kansallispuisto oli saanut autio- ja varaustuvista. Varsinkin ulkomaalaiset olivat ihastuksissaan mökeistä, joissa saattoi viettää yön ilmaiseksi. Kävijät olivat olleet myös tyytyväisiä palveluun ja neuvontaan, jota olivat saaneet Lemmenjoen luontotuvalla ja Ylä-Lapin luontokeskus Siidassa.

Moitteita tuli pääasiassa kansallispuiston rakenteista. Moni vastaaja oli kommentoinut huonossa kunnossa olevia pitkospuita ja rappusia. Polttopuiden säilyttämisen taivasalla ja käymälän kuivikkeiden loppumisen oli myös maininnut useampi vastaaja. Kullankaivu oli herättänyt ajatuksia kävijöissä. Osaa kävijöistä kullankaivun ja mönkijöiden jäljet maastossa häiritsivät, osa taas harmittelee kullankaivun aseman huonontumista Lemmenjoen kansallispuistossa.

Kehittämisehdotuksia tuli vapaaseen palautteeseen selvästi eniten. Kansallispuiston rakenteiden kehittämistä toivottiin. Reittien varrelle haluttiin enemmän välimatkoista kertovia tauluja sekä muita opasteita. Pitkospuiden ja portaiden korjaamista toivottiin. Toivottiin myös edes yhtä avointa saunaa, jota voisivat käyttää kaikki retkeilijät. Monen toiveissa oli silta Kultahaminasta Lemmenjoen yli. Karttoihin ja opasteisiin toivottiin merkintää paikasta, jossa puhelin kuuluu, jotta voi esimerkiksi varata venekyydin. Venekyydin varaamiseksi ehdotettiin myös ”postilaatikkoa”, jossa olevaan vihkoon voisi laittaa kyytivarauksen. Moni ulkomainen vastaaja toivoi venekyytien kehittämistä. Heitä oli häirinnyt joelta kuuluva jatkuva moottorin ääni. Ulkomaalaisten lisäksi suomalaisetkin olivat toivoneet puistoon saapuvien ryhmien koon rajoittamista.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden sukupuolirakenne on tasainen. Kävijöistä 52 % oli naisia ja 48 % miehiä. Kävijöiden keski-ikä oli 48,26 vuotta ja suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat. Kyselyyn vastanneista kävijöistä suurin osa oli suomalaisia (85 %). Ulkomaalaisten suurin ryhmä olivat saksalaiset. Suomalaisista matkailijoista kymmenesosa tuli Helsingistä. Lapin kunnista eniten matkailijoita tuli yllättäen Muoniosta (3 %).

Koulutukseltaan Lemmenjoen kansallispuiston kävijät olivat yleisimmin joko opistotason koulutuksen saaneita tai korkeamman yliopisto- tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita. Kyselyyn vastanneista 60 % tuli puistoon 2–5 hengen seurueessa, joka yleisimmin koostui oman perheen jäsenistä (38 %) tai ystävistä (22 %). Alle 15-vuotiaita kävijöitä oli noin kymmenesosa. Liikuntaesteisiä Lemmenjoen kansallispuistossa vieraillee vähän. Kyselyyn vastanneiden seurueista liikuntaesteisiä oli ainoastaan kolmessa.

Vierailu Lemmenjoen kansallispuistoon suunnitellaan lähes aina etukäteen. Ainoastaan 5 % kyselyyn vastanneista tuli puistoon suunnittelematta. Muille kävijöille kansallispuisto oli ennalta suunniteltu kohde ja 45 %:lle se oli matkan ainoa tai tärkein kohde. Kyselyyn vastanneista 67 % vietti kansallispuistossa yhden tai useamman yön. Yöpyneet kävijät viipyivät puistossa keskimäärin 4,6 vuorokautta. Päiväkävijät viettivät puistossa keskimäärin 5 tuntia. Puistossa yöpyjistä puolet (51 %) käytti omaa majoitetta, esimerkiksi telttaa. Kyselyyn vastanneista 70 % oli ensimmäistä kertaa Lemmenjoen kansallispuistossa.

Kansallispuistossa vierailleista ja kyselyyn vastanneista 681 oli käynyt edellisen vuoden aikana päiväretkellä jossain muussa kansallispuistossa tai luontomatkailukohteessa. Vastaajista 574 oli käynyt vastaavasti yön yli kestäväällä retkellä viimeisen vuoden aikana. Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden tärkeimmät virkistysmotiivit olivat luonnon kokeminen ja maisemat. Vähiten tärkeiksi koettiin tutustuminen uusiin ihmisiin ja jännityksen kokeminen kansallispuistossa vierailtaessa.

Lemmenjoen kansallispuiston vilkkain aika on heinäkuusta syyskuuhun. Yli kolmasosa (38 %) kyselyyn vastanneista saapui puistoon syyskuussa. Viikonpäivien välillä ei saapumisessa ollut juuri eroja. Sen sijaan vuorokaudenaikaa tarkastellen suurin osa kävijöistä saapui puistoon aamupäivällä. Puiston alueelle tullaan yleisimmin henkilöautolla tai tilausbussilla.

Kansallispuiston ehdottomasti suosituimmat toiminnat olivat sekä miesten että naisten mielestä retkeily (64 %) ja kävely (63 %). Muutenkin harrastukset jakautuivat melko tasaisesti sukupuolten välillä, ainoastaan kalastuksessa ja sauvakävelyssä miesten ja naisten mielipiteet erosivat.

Kansallispuiston suosituin kohde kyselyyn vastanneiden mielestä oli Ravadasjärvi ja Ravdasköngäs. Niissä vieraili 75 % kyselyyn vastanneista. Muita suosittuja käyntikohteita olivat Lemmenjoen luontotupa, kulta-alue ja Morgamoja.

Kyselyyn vastanneet olivat keskimäärin melko tyytyväisiä Lemmenjoen kansallispuiston palveluihin ja rakenteisiin. Käytetyimpiä rakenteita olivat reittien opastetaulut, joita oli käyttänyt 87 % vastanneista. Tyytyväisimpiä taas oltiin polttopuihin laavuilla ja tulipaikoilla, jotka 88 %:n mielestä olivat melko hyvät tai erittäin hyvät. Kävijät olivat myös tyytyväisiä rittäjien tuottamiin palveluihin kansallispuistossa. Kävijöiden mielipidettä kysyttiin myös palveluiden määrästä. Vastanneista 93 % oli palveluiden määrään kokonaisuudessaan melko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä.

Kävijöiltä kysyttiin myös, kuinka tyytyväisiä he olivat ympäristötekijöihin Lemmenjoen kansallispuistossa. Vastajat pitivät kansallispuiston yleisestä siisteydestä, sen oli 88 % arvioinut melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Eniten vastaajia mietitytti rakenteiden turvallisuus, jonka oli arvioinut melko hyväksi tai erittäin hyväksi 77 %. Kaiken kaikkiaan kävijät olivat ympäristötekijöihin melko tyytyväisiä.

Kyselyyn vastanneista Lemmenjoen kansallispuiston häiriötekijät olivat pieniä. Hieman muita enemmän häiritsi kävijöitä maaston kuluneisuus. Vähiten taas häiritsi yleinen roskaisuus ja muiden kävijöiden käyttäytyminen. Kävijöiden ennako-odotukset olivat täyttyneet hyvin. Parhaiten odotuksia vastasi luonnonympäristö, joka oli vastannut 67 %:n odotuksia erittäin hyvin ja 29 %:n melko hyvin. Heikoimmin odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös heidän rahankäyttöään matkan aikana. Kotimaiset matkailijat käyttivät matkallaan rahaa keskimäärin 216 euroa ja ulkomaiset matkailijat keskimäärin 171 euroa. Vähiten rahaa käyttivät lähialueen asukkaat, heillä sitä kului keskimäärin 97 €. Paikallistaloudellisia vaikutuksia tutkittaessa Lemmenjoen kansallispuiston kokonaistaloudellinen vaikutus on noin 3,4 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyys vaikutus 44 henkilötyövuotta.

Vapaassa palautteessa Lemmenjoen kansallispuisto sai kehuja autiotuvistaan sekä palvelusta ja neuvonnasta. Moitteita tuli hieman puiston rakenteista; kuluneista portaista ja pitkoksista. Eniten vapaassa palautteessa oli kehitysehdotuksia, joissa toivottiin mm. parannusta puiston rakenteisiin, viitoituksiin ja opastukseen. Monessa viestissä toivottiin myös avointa saunaa, joka olisi kaikkien retkeilijöiden käytettävissä.

Yhteenvedon voi todeta, että Lemmenjoen kansallispuisto on miellyttänyt suurinta osaa kävijöistä kaikilta osin. Kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen asiakastyytyväisyys indeksi oli 4,20. Indeksillä on häiriötekijöistä, odotuksista, ympäristöstä ja palveluista annettujen arvioiden keskiarvo.

4.2 Vertailu aiempaan tutkimukseen

Tässä luvussa vertaillaan nyt tehdyn kävijätutkimuksen tuloksia vuonna 2001 tehtyyn Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimukseen (Ukkonen 2003). Vertailussa esitetään, miten kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön ajallinen ja alueellinen jakautuminen ja kävijätyytyväisyys ovat muuttuneet vuodesta 2001. Edellisessä kävijätutkimuksessa vastauksia kertyi 1 105 kpl ja vuonna 2011 vastaava määrä oli 871 kpl.

Kävijätutkimuksia vertaillessa tulee ottaa huomioon, että kaikki vuoden 2011 kyselylomakkeen kysymykset eivät olleet mukana vuoden 2001 kyselyssä. Myös kysymyksien sisällössä oli eroavaisuuksia. Vertailussa on otettava huomioon myös alueellinen eroavaisuus, sillä vuonna 2001 kyselylomakkeita kerättiin ainoastaan Njurgulahden kylässä viidessä eri paikassa, kun taas vuonna 2011 lomakkeiden keräyspaikkoja oli Njurgulahdessa sijaitsevan kansallispuiston pysäköintialueen (polkujen lähtöpaikka) lisäksi Ravadasjärvellä, Kultahaminassa sekä Morgamojalla. Kummassakin kävijätutkimuksessa lomakkeita oli mahdollista täyttää myös autiotuvilla. Ajoituksettaan tutkimukset on toteutettu lähes samaan vuodenaikaan.

Vuoden 2001 tutkimuksessa kysyttiin vastaajan käynnin kestoa ainoastaan Lemmenjoen kansallispuistossa, kun vuonna 2011 kysyttiin myös käynnin kestoa yhteensä Lemmenjoen kansallispuistossa ja sen lähialueella. Uutena kysymyksenä vuoden 2011 tutkimuksessa oli kysymys yöpymisvuorokausista yöpymistavoittain Lemmenjoen kansallispuistossa ja kansallispuiston lähialueella.

Kävijöiden vierailukohteita koskevissa kysymyksissä oli myös eroa. Vuoden 2001 tutkimuksessa ei erikseen lueteltu erämaaosalla sijaitsevia kohteita, vaan valittavana oli pelkästään erämaaosa. Uuden hoito- ja käyttösuunnitelman myötä kansallispuiston aluejako uudistui, ja vuoden 2011 tutkimuksessa oli nimetty vierailukohteiksi puiston syrjävyöhykkeen autiotuvat Oahujoki, Postijoki, Vaskolompolo ja Vaskojoki. Näiden lisäksi olivat vaihtoehtoina Lemmenjoen luontotupa, luontopolku ja Kaapin Jounin tila, jotka puuttuivat vuoden 2001 tutkimuksesta. Vuonna 2001 taas oli vaihtoehtoisiksi laitettu Morgam-Viibuksen tunturi sekä Lemmenjokilaakso, joita vuoden 2011 tutkimuksessa ei ollut.

Vuoden 2011 kyselyssä kävijän tuli rastittaa kaikki kulkuneuvot, joita oli käyttänyt matkallaan Lemmenjoen kansallispuistoon ja tämän jälkeen vielä valita, millä kulkuneuvolla saapui kansallispuiston alueelle. Vuonna 2001 kävijöiltä kysyttiin ainoastaan, millä kulkuneuvolla tämä tuli kansallispuistoon. Pieniä eroavaisuuksia oli myös kysymyksissä, joissa kysyttiin seurueen koostumusta. Vuonna 2001 kysyttiin nuorimman ja vanhimman henkilön ikää, kun taas vuonna 2011 kysyttiin alle 15-vuotiaitten määrää ja syntymävuosia.

Kävijöiden harrastuksia kartoittaneessa kysymyksessä oli myös pieniä eroavaisuuksia. Vuoden 2001 kyselyssä ei ollut geokätköilyä, kulttuuriperintöön tutustumista, käyntiä luontotuvalla eikä sauvakävelyä. Sen sijaan silloin vaihtoehtoina olivat luontopolkuun tutustuminen, uiminen, yöpyminen tuvissa, vaellus ja soutelu, jotka puuttuivat vuoden 2011 kyselystä. Vuoden 2001 kyselystä puuttui myös kokonaan kysymys, jossa kysyttiin viimeisten 12 kuukauden aikana tapahtuneita virkistysmatkoja.

Kaksi suurta eroavuutta oli kysymyksissä, jotka käsittelivät palveluiden ja rakenteiden määrää ja rahankäyttöä. Vuonna 2001 palveluiden ja rakenteiden määrää koskevaan kysymykseen vastattiin sanallisesti lomakkeen loppupuolella. Vuonna 2011 taas kysymys palveluiden määrästä oli sisällytetty kysymykseen, joka käsitteli palveluiden ja rakenteiden laatua. Nyt vastaaminen tapahtui rastittamalla ympyröitä.

Vuonna 2001 rahankäytöstä kysyttiin yhdellä kysymyksellä: ”Kuinka paljon käytät kaikkiaan rahaa tähän käyntiin liittyviin erilaisiin menoihin?” Vuonna 2011 taas rahankäytön kysymys rajattiin koskemaan ainoastaan kansallispuistoa ja sen lähialueita. Vastaajan tuli myös erotella, mihin hän on rahaa käyttänyt, esim. polttoaineisiin, kahvila- ja ravintola ostoksiin tai paikallismatkojen kustannuksiin.

Lemmenjoen kansallispuistossa vierailleiden sukupuolijakauma on muuttunut tutkimusten välillä merkittävästi. Kyselyyn vastanneista oli vuonna 2001 naisia 42 %, kun taas vuonna 2011 heidän osuutensa oli 52 %.

Kävijöiden keski-ikä oli noussut 10 vuoden aikana. Vuonna 2001 kävijöiden keski-ikä oli 42,45 vuotta, kun se vuonna 2011 oli 48,26 v. Kävijöiden ikääntyminen näkyy myös suurimmassa kävijäryhmässä. Vuonna 2001 suurin kävijäryhmä oli 45–54-vuotiaat ja vuonna 2011 tehdyssä tutkimuksessa se oli 55–64-vuotiaat.

Koulutuksen osalta ei ole tapahtunut suuria muutoksia tutkimusten välillä. Kummassakin tutkimuksessa suurin osa vastanneista oli suorittanut opistotason tutkinnon tai ylemmän yliopisto tai korkeakoulututkinnon. Vuonna 2001 prosenttiosuudet olivat hieman suuremmat kuin vuonna 2011, mutta vuonna 2011 vaihtoehtoja oli hieman enemmän, joten prosenttilukuja ei voi suoraan verrata.

Kotimaisten matkailijoiden osuus on noussut 10 vuoden aikana jonkin verran. Vuonna 2011 heitä oli 85 % vastanneista, kun vuonna 2001 osuus oli 79 %. Ulkomaisista matkailijoista oli saksalais-

ten osuus suurin kummassakin tutkimuksessa. Kotimaisista matkailijoista kummassakin tutkimuksessa suurin osa tuli Helsingistä (n. 10 %).

Paikallisten matkailijoiden määrä on vähentynyt 10 vuoden aikana. Vuonna 2001 Inarin kunnasta oli 3 % kyselyyn vastanneista, kun nyt listalla ensimmäisenä oleva Lapin kunta oli Muonio (3 %).

Kävijät vierailivat Lemmenjoen kansallispuistossa kummankin tutkimuksen mukaan mieluiten 2–5 hengen seurueessa. Vuonna 2001 tällaisia vastaajia oli 72 % vastanneista ja vuonna 2011 määrä oli 60 %. Seurueiden koostumus ei ole myöskään muuttunut 10 vuoden aikana. Seurueet koostuvat yleisimmin perheenjäsenistä tai ystävistä. Alle 15-vuotiaiden osuus seurueissa on vähentynyt merkittävästi. Vuonna 2001 alle 15-vuotiaita oli seurueessa keskimäärin 5,7 henkilöä, kun taas vuonna 2011 heitä oli enää 2,3 henkilöä.

Vuonna 2001 Lemmenjoen kansallispuiston kävijöistä 10 % tuli puistoon ennalta suunnittelemta, kun vuonna 2011 näin teki enää 5 %. Vuonna 2011 Lemmenjoki oli 45 %:lle matkan ainoa tai tärkein kohde, kun vuonna 2001 vastaava luku oli 50 %.

Kummassakin tutkimuksessa n. 40 % vastanneista aikoi harrastaa 4–6 toimintaa käyntinsä aikana. Suosituimmat toiminnot eivät juuri eronneet. Vuonna 2001 kävijät harrastivat eniten luonnontarkkailua (69 %), kun taas vuonna 2011 retkeily keräsi eniten harrastajia (64 %). Vuonna 2001 retkeily ja kävely olivat kuitenkin seuraavaksi suosituimmat harrastukset. Sukupuolten välillä ei ollut vuonna 2001 suuria eroja harrastuksissa. Vuonna 2011 sen sijaan kalastuksen ja sauvakävelyn sukupuolijakauma ei ollut tasainen.

Käyntien alueellisen jakautumisen vertailua ei voi tehdä kovin täydellisesti, koska tutkimuksien lomakkeissa oli eroja. Vuonna 2011 kävijöitä oli eniten Ravadaksella (75 %), jossa vuonna 2001 ilmoitti käyneensä 54 % vastanneista. Suosituin kohde vuonna 2001 oli Lemmenjokilaakso, jossa oli käynyt 91 % kyselyyn vastanneista. Lemmenjokilaaksolla tarkoitettiin vuoden 2001 kyselyssä aluetta, jossa merkityt retkireitit sijaitsevat. Määrittely on sikäli huono, että myös Ravadasjärvi ja Ravadasköngäs sijaitsevat kyseisellä alueella.

Yöpyjien ja päiväkävijöiden määrät ovat pysyneet lähes samana 10 vuoden ajan. Yöpyjiä on n. kaksi kolmasosaa kävijöistä ja päiväkävijöitä yksi kolmasosa. Puistossa vietetty keskimääräinen aika ei ole juuri muuttunut. Päiväkävijät viettivät vuonna 2001 puistossa keskimäärin 4,6 tuntia, kun vuonna 2011 vastaava aika oli 4,8 tuntia. Yöpyjät taas olivat puistossa keskimäärin hieman pidempään vuonna 2001 kuin vuonna 2011. Vuonna 2001 yöpyjien keskimääräinen käynnin kesto oli 5,2 vrk ja vuonna 2011 se oli 4,6 vrk. Kummassakin tutkimuksessa n. 70 % vastanneista oli ensimmäistä kertaa Lemmenjoen kansallispuistossa.

Tutkimusten välillä oli jonkin verran eroavaisuuksia puistoon saapumisajankohdassa. Kuukausien välillä havaittavat erot johtuvat suurelta osin siitä, että tutkimusten keräilyajankohdat olivat hieman erilaiset. Vuonna 2011 aineiston kerääminen haastatteleamalla aloitettiin heinäkuun alussa ja sitä jatkettiin syyskuun loppuun, kun taas vuonna 2001 haastattelu aloitettiin kesäkuun alussa ja lopetettiin syyskuun puolella välissä. Vuonna 2011 vastauksista 38 % kertyi syyskuulta, kun vastaava luku vuodelta 2001 oli 22 %. Tässä yhteydessä tulee myös muistaa aikaisemmin selostettu kävijätutkimuksen ja kävijälaskennan tulosten erilaisuus vuonna 2011. Syyskuun osuutta vuoden 2011 kävijätutkimuksessa nosti ryhmien suuri määrä, jolloin haastatteluissa saatiin helposti kerättyä runsaasti vastauksia.

Viikonpäivien ja kellonaikojen osalta tulokset ovat kuitenkin vertailukelpoisia. Vuonna 2001 kävijöistä 20 % saapui puistoon keskiviikkona, vuonna 2011 viikonpäivien välillä ei ollut suuria eroavaisuuksia. Vuonna 2011 kävijöistä 33 % saapui puistoon klo10–12, kun taas vuonna 2001 samana aikana puistoon saapui vain 19 % kyselyyn vastanneista. Vuonna 2001 klo 16–18 puistoon

saapui 50 % kävijöistä. Tämä johtunee siitä, että vielä vuonna 2001 Lemmenjoelle oli säännöllinen linja-autoliikenne ja sen aikataulut luonnollisesti vaikuttivat myös saapumisaikaan.

Lemmenjoen kansallispuiston kävijöiden virkistysmotiivit ovat pysyneet 10 vuoden aikana samoina. Puistoon tullaan luonnon kokemisen ja maisemien takia. Vähiten tärkeinä pidetään uusiin ihmisiin tutustumista ja jännityksen kokemista.

Palveluiden ja rakenteiden käyttöä verrattaessa käytetyimpiä ovat olleet kummassakin tutkimuksessa reittien opastetaulut. Myös palveluiden ja rakenteiden laatua arvioitaessa tutkimustulokset ovat hyvin samankaltaiset, kävijät ovat tyytyväisiä rakenteisiin. Kummassakin tutkimuksessa polttopuut laavuilla ja tulentekopaikoilla saivat parhaat arvostelut. Vuonna 2011 vastaajista 88 % arvioi ne melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Vuonna 2001 vastaava luku oli 93 %. Ympäristötekijöitä arvioitaessa suurin ero tutkimusten välillä on yleisessä turvallisuudessa. Vuonna 2001 sen oli arvioinut melko hyväksi tai erittäin hyväksi 88 %, mutta vuonna 2011 vain 77 %. Yleinen siisteys on kummassakin tutkimuksessa saanut kävijöiltä hyvät arvioinnit.

Palveluiden määrästä annettujen arvioiden vertailu on tutkimusten välillä vaikeaa, koska vuonna 2001 palveluiden määrää arvioitiin sanallisesti. Sanallisessa palautteessa ei kuitenkaan juuri tullut toivomuksia palveluiden ja rakenteiden määriin. Vapaassa palautteessa toivottiin kumpanakin vuonna lähes samoja asioita: opasteiden ja viitoitusten parantamista (mm. etäisyyksien merkintöjä lisää) sekä avoimia saunoja kaikkien retkeilijöiden käyttöön.

Lemmenjoen kansallispuisto on kummankin tutkimuksen mukaan täyttänyt kävijöiden ennako-odotukset hyvin. Esimerkiksi luonnonympäristöön kohdistuneet ennako-odotukset täyttyivät vuonna 2001 erittäin hyvin 71 %:n mielestä ja vuonna 2011 vastaava luku oli 67 %.

Käyntiä häiritsevien tekijöiden osaltakin tutkimusten tulokset olivat lähes samanlaiset. Kysytyistä mahdollisista häiritsevistä tekijöistä ei mikään häirinnyt kävijöitä suuresti kummassakaan tutkimuksessa. Kohdassa ”muut käyntiä häiritsevät tekijät”, jossa oli mahdollista sanallisesti nimetä häiriötekijä, oli molemmissa tutkimuksissa mainittu useasti koneellinen kullankaivu, mönkijäurat ja mönkijäliikenne. Myös moottoriveneliikenne joella mainittiin useaan kertaan. Vuoden 2011 tutkimuksessa uutena häiriötekijänä mainittiin useasti pitkospuiden heikko kunto. Puiston retkeireittien pitkospuut on rakennettu pääosin 1980-luvulla, joten selvästi niiden elinkaari alkaa lähes tyä loppuaan.

Vuonna 2001 Lemmenjoen kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen asiakastyytyväisyysindeksi oli 4,35 ja vuonna 2011 hieman alempi, 4,20. Tulos on kuitenkin vielä reilusti yli neljän eli erittäin hyvää tasoa. Indeksit lasketaan keskiarvona palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä saaduista arvioista.

Lähteet

- Metsähallitus 2009: Lemmenjoen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 48. 208 s.
- Kajala, L. (toim.) 2004: Lemmenjoki. Suomen suurin kansallispuisto. The largest national park in Finland. – Metsähallitus. 335 s.
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Virkistyskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Documents/Kavijoiden%20paikallistaloudelliset%20vaikutukset.pdf>>. 16 s.
- Ukkonen, K. 2003: Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimus. – Opinnäytetyö, Rovaniemen ammattikorkeakoulu, metsätalouden koulutusohjelma. 177 s.

Lemmenjoen kansallispuiston kävijätutkimuksen 2011 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Havainnot (tavoite)	Keruupäiviä
Polkujen lähtöpaikka	päiväkävijät ja vaeltajat	70	14
Ravadasjärvi	päiväkävijät ja vaeltajat	100	10
Kultahamina/Morgamoja	päiväkävijät ja vaeltajat	50	5
Matkailuyritykset	päiväkävijät, ryhmät	165	11
Ravadasjärven autiotupa	vaeltajat	60	"kylmä piste"
Morgamojan autio- ja vuokratupa	vaeltajat	60	"kylmä piste"
Härkäkosken vuokratupa	vaeltajat	15	"kylmä piste"
Oahujoen autiotupa	vaeltajat	10	"kylmä piste"
Vaskojoen autio- ja vuokratupa	vaeltajat	10	"kylmä piste"
Vaskolompolon autiotupa	vaeltajat	10	"kylmä piste"
Sallivaaran opastustupa	päiväkävijät	10	"kylmä piste"
Luontotupa	päiväkävijät ja vaeltajat	40	jatkuva
	Yhteensä	600	40

Aineiston keruuaikataulu ja sen toteutuminen**Merkkien selitykset:**

POLUT = Polkujen lähtöpaikka, RAV = Ravadasjärvi,

KH/MOR = Kultahamina/Morgamoja, YRIT = Matkailu yritykset

<i>päivä</i>	5.7. ti	7.7. to	19.7. ti	22.7. pe	28.7. to	29.7. pe	2.8. ti
<i>paikka</i>	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT
<i>kello</i>	10-14	14-18	10-14	12.30-19	12.30-18	12-18	12-16
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite</i>	5	5	5	5	5	5	5
<i>kpl</i>	4	8	1	11	10	14	4
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							52

<i>päivä</i>	10.8. ke	12.8. pe	18.8. to	25.8. to	2.9. pe	8.9. to	9.9. pe
<i>paikka</i>	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT	POLUT
<i>kello</i>	12-18	12-18	12-18	12-18	12-18	12-18	14-18
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite</i>	5	5	5	5	5	5	5
<i>kpl</i>	11	13	7	10	8	22	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							77

<i>päivä</i>	13.9. ti	15.9. to					
<i>paikka</i>	POLUT	POLUT					
<i>kello</i>	12-14.30 & 16-18	13-14.45 & 16-18					
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia					
<i>tavoite</i>	5	5					
<i>kpl</i>	8	7					
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							15

<i>päivä</i>	16.7. la	20.7. ke	26.7. ti	4.8. to	9.8. ti	15.8. ma	23.8. ti
<i>paikka</i>	RAV	RAV	RAV	RAV	RAV	RAV	RAV
<i>kello</i>	11-17	11.30-15 & 17.30-20	16-19	11.30-19	16-19	11-12.45 & 15.15-19	15.30-19
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia+Heidi	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite</i>	10	10	10	10	10	10	10
<i>kpl</i>	14	16	8	37	6	6	7
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							94

<i>päivä</i>	5.9. ma	7.9. ke	20.9. ti				
<i>paikka</i>	RAV	RAV	RAV				
<i>kello</i>	13-19	15-19	11.30-14.30				
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia				
<i>tavoite</i>	10	10	10				
<i>kpl</i>	13	0	6				
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							19

<i>päivä</i>	11.7. ma	25.7. ma	8.8. ma	6.9. ti	20.9. ti	21.9. ke
<i>paikka</i>	KH/MOR	KH/MOR	KH/MOR	KH/MOR	MOR	KH/MOR
<i>kello</i>	16-17/ 11-14	11-13.30/ 15.30-21	10.15- 11.15/ 16-21	10.30- 11.30/ 13-21.30	20-21.30	9-10/ 20-21
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia+Heidi	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite</i>	10	10	10	10	10	10
<i>kpl</i>	10	11	6	14	6	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>						47

<i>päivä</i>	15.7. pe	2.8. ti	3.8. ke	19.8. pe	31.8. ke	1.9. to	13.9. ti
<i>paikka</i>	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT
<i>kello</i>	14-18	17-18	15.30- 17.30	10-16.30	14-17.30	10-14.30	14.30-16
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite</i>	15	15	15	15	15	15	15
<i>kpl</i>	4	7	11	14	7	11	27
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							81

<i>päivä</i>	14.9. ke	15.9. to	19.9. ma	20.9. ti	23.9. pe	25.9. su	
<i>paikka</i>	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	YRIT	
<i>kello</i>	10-18	14.45-16	11.30-12	10-13.30	10-18	10-11	
<i>kerääjä</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	
<i>tavoite</i>	15	15	15	15	15	15	
<i>kpl</i>	7	32	13	25	6	25	
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>						108	
<i>KAIKKI LOMAKKEET YHTEENSÄ, KPL</i>						493	

Vapaamuotoinen palaute

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Polttopuita oli monessa paikassa sateessa, samoin kirveitä. Kävijöiden huolimattomuutta vai huonoja suoja? Ja lossi on tosi vaikea! Tosi hyvä että julkisilla pääsee! Autiotupia voisi olla ehkä yksi enemmänkin? Ja varsinkin erämaaosissa, jonne voi mennä omin nokkineen. Joku sauna autiotuvalla olisi luksusta... Ja kohtuuhintaista retkeilymajatyypistä majoitusta taajamiin, jotta pienen budjetin kaukaa tulevat retkeilijät voisivat yöpyä ennen ja jälkeen reissua muualla kuin teltassa. Onneksi ollaan vältetty kultamailta koska siellä luonnonympäristön käsittely todella häiritsee.
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Puuvajojen ulkopuolella on paljon puita, liekö siinä joku ajatus vai ovatko kävijöiden levittelemiä? Ainakin tällä (sateisella) kelillä ovat aivan märkiä. Ei se ollut ongelma meille, vajojen sisällä on ollut reilusti kuivia, asian järkevyyden pitemmän päälle vain ihmetytti. Venelossin käyttö oli yllättävän haastavaa (eteenpäin pääseminen vei voimat - soutamalla ei paljon edistynyt, köysiä kiskomalla lopulta), en tiedä olisiko vika taidoissamme, jäykässä vaijerissa, veneessä vai missä. Luonnonympäristön käsittelyssä täällä haittaa vain koneellisen kullankaivun aiheuttama mylläys, haittaisi enemmän jos olisi enemmän niillä seuduilla liikkunut.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	muu	Ravadasjärven (siis itse järven) leirialueella oli hieman roskia (3 x lasipullo, kaljatölkkejä jonkin verran) joita emme saaneet tuotua mukamme metsästä pois. Sijainti: pohjoispuolella järveä jokien lähimpänä olevalla pienellä tulipaikalla. Taksisyhteys Inari-Lemmenjoki oli erittäin mukavaa juttuseuraa ja postin jakaminen oli mukavaa myös.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Hieman oli roskaa Ravadasjärvellä ja muutamalla telttapaikalla voisi huussin haketta uusia/lisätä tiiviimmin. Kiitos muuten erittäin hyvinhoidetusta puistosta.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Metallinkeräysastia erikseen.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Maastosta löytyvät roskat pitäisi saada pois ja jatkossa opastaa retkeilijöitä kantamaan roskansa pois. Puistossa ei pitäisi olla tarvetta jätehuollolle.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Kuivikkeet vessoista puuttuivat (pitäisi olla sellainen varasto vieressä mistä lisätä vessoihin).
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	valitus	N. 1,5 km Ravadasjärvestä etelään Ravadasjoen varrella aukealla ruostuneita öljytynnyreitä ja muuta roskaa.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	valitus	(Ylä-)Ravadasjärvelle kun karttaan on merkitty polku, on se lisännyt kävijämääriä. Karttaan merkitty tulistelupaikka, jota ei ole (huollettua). Alue on huomattavan paljon roskaantunut viimeisen 5 vuoden aikana. Tänä vuonna siellä ja reitin varrella on huomattavan paljon mm. tyhjiä viinapulloja. Leiripaikoilta löytyy mm. puukkoja, mukeja, saappaat, iso rikkinäinen kevytpeite ym. ym. Jos olisi ollut roskis, olisin siivonnut kaikki leirit. Pahaa tekee katsella. Kultamiesten(?) valkoinen soutuvene ottaa pahasti silmään. Se loistaa kauas tuntu-reilta katsottuna. Mönkijöillä ajellaan surutta esim. ko. järvelle kalaan. Ei sovi yleiseen oikeustajuun!
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	valitus	WC:t epäsiistit = kate puuttui + haju oli melkoinen.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	tiedustelu	Erikoista oli, että tuvalla (Ravadasjärvi) oli jätteenkeräysastiat - eikö tämä roskattomaan retkeilyyn siirtyminen koskenutkaan kaikkia k-puistoja? Eipä sillä - hyvä tietysti sinänsä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	muu	Wasserpfeife Original aus Dubai als Geschenk für den Fischereiverein Vaskolompolo!!! Many regards from Bavaria (Vesipiippu on alkuperäinen Dubaista lahjaksi Vaskolompolon kalastusyhdistykselle!!! Paljon terveisä Bavariasta)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vesiasia ja "solokkuri" tulis merkitä. Fiksut pesee myös "solokkurin" ja täällä molemmat astiat yhtä puhtaita tai likaisia. Kieltäkää tölkkien polttaminen tulipaikoilla. Pullojen ja tölkkien keräyspiste on hyvä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Patjoja autiotupiin + tyynyjä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Morgamojan sauna lämpimää ja pitää lämmön huonosti. Ämpäreitä saunaan. Verhot uusiksi ja kiinnitykset paremmiksi. Astiaston täydennystä (kattilankansia on, kattiloita puuttuu). Kaiken kaikkiaan, puutteista huolimatta, erittäin miellyttävä kohde luontoretkeilylle. Kiitos joka tapauksessa.

Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Rakentakaa autiotuvat jonnekin Jäkäläpään ja Skärriin tienoille. Tietoa kännykkäsignaalin kuuluvuudesta voisi olla kämpillä. P.S. Lukittu palautuslaatikko on huono: käteni mahtuu aukosta sisään ja yltää pohjaan asti! Turhaan lukossa!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Sallivaaran autiotupa (restauroitu Mikko Takalon poromaja) kannattaisi museaalisesta luonteesta huolimatta laittaa nauvoja ja kuivauslankoja sekä isoja nauvoja rinkkoja varten sekä ulko- että sisäseinille. Yöpymistilanakin palvelevaan opastustupaan kaivattaisiin samat varusteet plus vesisanko. Hiekkaa kantautuu sisään autiotupaan (2), koska rappuset puuttuvat. Olisi parempi, jos tämä varsinainen autiotupa olisi vesipaikan ja saunan lähellä! Takassa taitaa olla liian laaja piipunreikä, ei oikein lämmitä syksykelissä-kään...)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Saunat voisivat olla myös telttailijoiden/autiotupa-asujien käytössä!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Laavuja liian vähän. Autiotupien ikkunoissa pitäisi olla itikkaverkot.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Olisi aivan mahtavaa, mikäli polulle saataisiin vaikkapa edes yksi vapaassa käytössä oleva "autiosauna"!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kohta 15: 1) WC:n kuivikkeet puuttuivat/olivat loppuneet Härkäkosken vuokramökiltä, Härkäkosken leirintäalueelta ja Ravadasjärven autiotuvalta. 2) Venelossin toinen airo puuttui Sieriknivalta; venekuski löysi myöhemmin airon alajuoksulta ja palautti sen. 3) Venelosseista puuttui äyskäri (Ahkun isäntä sanoi tuovansa). 4) Härkäkosken vuokramökin katto tulisi puhdistaa sammaleista ja mökin takaseinän alin hiris tulisi kaivaa esiin puista tippuneista roskista (nyt vaarana mädäntyä). 5) Härkäkosken mökin saunan kiukaan kivet tulisi vaihtaa paremmin kivitilaan sopiviin. 6) Härkäkosken mökin astiastoa tulisi täydentää.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vaskojoen kämpän sauna voisi olla kaikille avoin, kuten UKK-puiston Anterinnukka. Kävijöitä kämppävihon mukaan on sen verran vähän, että paikat pysyisi varmasti siistinä. Satuimme vaeltamaan samalla viikolla kuin 48 tsekkituristia. Näimme vain osan heistä, mutta mielestäni noin isoja ryhmiä ei pitäisi päästää yhdessä maastoon. He ylikansoittavat koko leiripaikan ja käyttäytyvät eri säännöin kuin suomalaiset. Kehuja siitä, että Lemmenjoki on suurta erämaata ja perusosa saa ollakin noin pieni alue. Sopuleita on näkynyt koko matkan paljon etenkin Maarestatunturin maastossa! Tämä vain havaintona! :)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vaskojoki-mökin ulkoseinällä ei ole rinkoille kunnollisia tappeja (kannattimia). Seinustoilla voisi olla myös penkit. Eniten otti päähän rannassa kaksi saunaa ja molemmat lukossa. Ei luulisi näillä kävijämäärillä olevan tarvetta rajoittaa niiden käyttöä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Puistossa voisi olla enemmän avoimia saunoja. Esim. täällä Vaskojoella näyttää käyvän niin harvakseltaan ihmisiä, että avoin sauna ei olisi pahitteeksi.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Venekuljetukset tuntuvat epävarmoilta, jos ei ole varannut paikkaa etukäteen. Mitä jos ei pääse kyytiin? Ahkun Tuvalla ym. pitäisi olla pankkikortti-/luottokorttimahdollisuus. Polttopuita menisi vähemmän, jos saunoissa olisi kunnan kivet kiukaissa. Viileäkuoppa vuokramökkeihin tai kunnan kannellinen ämpäri, jonka voi laittaa veteen. Venelossista puuttuu pelastusliivit.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Härkäkosken vuokratuvan kiuas kaipaa uusimista.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Ravadasjärvellä autiotuvan pihapiirissä voisi olla laavu, jolla voitaisiin helpottaa yöpymisten ruuhka-aikoja.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Erämaa-alueille lisää autiotupia/laavuja sekä nuotiopaikkoja. Koneellisen kullankaivun jäljet saavat jäädä tuollaisekseen, kullankaivu historiasta muistutamassa. Kiitos!!!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotuvista puuttuu terassi tai esim. katto ja penkit.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Koneellinen kullankaivu loppuu, huippujuttu jee. Ehdottomasti opastuskeskus säilytettävä Lemmenjoella. Autiotupien ympäristöt pidettävä kunnossa, ei lahoja pöytiä, nuotiopaikat kunnossa.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Härkäkosken vuokratupa on liian likellä telttailualueetta -> rauhaton!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Käymälöihin puruja, kiitos! Ovat muuten mainiot, mutta alkavat haista ilman puruja. Vaskojoen tuvassa vipeltää hiiriä, olisiko niille tehtävissä jotain? Nakertavat vuokratuvan viltitkin... Muutoin iso kiitos erinomaisesta tuvasta! Autiotuvan puolikin on hieno, vuokratupa ja sauna pukuhuoneineen erinomainen. Huomasimme, että Vaskon tuvalla on pellit kaminoissa, mutta ohjekirjassa ei

		neuvota niiden avaamista. Tämä voi olla ongelma esim. ulkomaalaisille. Toisaalta jälleen iso plussa tuvalle, että pellit löytyy! Pysyvät kylmä ja hyttyset ulkona.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Morgamojolla "rinkkakoukkuja" ulkopuolella olemattomasti. Seinustalla pitäisi oleman penkki. Tuvan varustus keittiövälineet täysin ala-arvoinen. Puuttuu kattila, pannu, kauhat, tiskiharjat ym. Tuvan pöydät ja tupa yleensäkin likainen ja siivoton. Sauna rannassa lukossa. Miksi? Lavereilta puuttuu vaahtomuovit ja tyynyt.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Im Goldgebiet wirkte der Einsatz von Grossmaschinen (z. B. Bagger) sehr störend. Die Ausstattung der Wildnishütten ist verglichen mit Schweden und Norwegen sehr einfach. (Kulta-alueella kaivinkoneiden käyttö vaikutti todella häiritsevältä. Autiotupien varustus verrattuna Ruotsiin ja Norjaan on hyvin yksinkertainen.)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	tiedustelu	Lukittu saunarakennus otti päähän. Miksi?????
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Härkäkosken vuokratupa on aivan erinomainen!! Hieno saunallinen mökki upealla paikalla. Mökiltä mukava tehdä päiväretkiä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Autiotuvat vaelluksen parasta antia. Pitäkää luonnosta hyvää huolta sillä se ei uusiudu nopeasti jos sen pilaamme. Lemmenjoen kansallispuisto on yksi Suomen parhaista!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Erittäin hienoa että tällaisia autiotupia on ihmisten vapaassa käytössä!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Ich bin begeistert von den Schutzhütten, es ist möglich Feuer zu machen, zu kochen und das wichtigste: warm zu schlafen! Vielen Dank für die tolle Möglichkeit unterwegs zu sein hier! Macht weiter so! (Olen innoissani autiotuvista, on mahdollista tehdä tulet, laittaa ruokaa ja tärkein: nukkua lämpimässä! Paljon kiitoksia hienosta mahdollisuudesta olla liikkeellä täällä! Jatkakaa samaan malliin!)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Ich freue mich über die kostenlosen Wildmarkhütten! (Olen iloinen maksuttomista autiotuvista!)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Lemmenjoki yllätti sillä, miten hyvin tupia/telttailualueita huolletaan, kiitos!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Oikein mukava viikko ja siisti varaustupa.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Es ist wunderschön hier zu wandern, aber ein paar markierte Mehrtagestouren ausserhalb des Kerngebietes wären schön! Die Hütte (Oahujoki) ist sehr gemütlich + bestens versorgt mit Holz und gas - vielleicht eine zusätzliche lichtquelle (Petroleumlampe) oder eine Kiste mit Kerzen? (Täällä on upeaa vaelttaa, mutta pari merkittyä useamman päivän reittiä perusosan ulkopuolella olisi mukava! Tupa (Oahujoki) on oikein viihtyisä ja erinomaisesti huollettu puulla ja kaasulla - ehkä vielä lisäksi valonlähde (petroolilamppu) tai laatikollinen kynttilöitä?)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Es wäre schön, wenn mehr kürzere Rundwege angeboten werden könnten, z.B. von 8 oder 10 km. Schön wäre auch, den Wasserbereich für Fussgänger z.B. in Form einer Brücke interessanter zu machen. (Olisi mukavaa, jos voitaisiin tarjota enemmän lyhyempiä rengasreittejä, esim. 8 tai 10 km. Mukavaa olisi myös tehdä vesialueesta kiinnostavampi jalankulkijoille esim. sillan muodossa.)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Die Wege könnten insbesondere für ältere Personen oder Besucher, die nicht so gut laufen können, etwas besser begehbar sein. Beispiel: wenigstens ? auf den Wegen und auf dem Fjell ist der Abstieg zu gefährlich (? + Steine). Dieses Beugasstiege(?) könnte durch einen Pfad -> vielleicht Hohsteg etc., ent? werden. (Polut voisivat olla kulkukelpoisempia erityisesti vanhemmille henkilöille tai kävijöille, jotka eivät pysty kävelemään kovin hyvin. Esimerkki: kivisellä polulla nousu tunturiin on liian vaarallinen. Polkua voitaisiin parantaa rakenteilla kuten portailla jne.) (Vapaa käännös, en saanut kaikesta selvää, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitit voitaisiin vetää muualle kuin koneellisen kullankaivun alueelle. Morgam-Viipukselle voisi mennä riippusilta Lemmenjoen yli. Kiitos Metsähallitukselle hienoista retkeilypuitteista ympäri Suomen! :)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Vaskojoen vuokratupa on erittäin hyvä saunoineen päivineen, kiitokset siitä! Vaskojoelle Látnjoavista tulevan polun voisi ehkä merkitä jotenkin yläpäästään, se on yllättävän hankalasti löydettävissä tunturista tullessa.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	It would be useful for lonely hikers to have more marked routes to choose from. (Yksittäisille vaeltajille olisi hyödyllistä olla enemmän merkittyjä reittejä,

		joista valita.)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Luontopolun yhteyteen geologinen retkeilypolku, joka kertoo enemmän alueen kallioperästä. Polun voi sijoittaa myös muualle sopivaan paikkaan. Polun yhteydessä voitaisiin puhua myös Lemmenjoen kullan muodostumisesta ja esiintymisestä.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Mönkijäreitin viereen tarvittaisiin jalan liikkuville oma "väylä".
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Merkittyjä (reittejä?, toim. huom.) voisi ehkä olla enemmänkin, jotka lähtisivät Njurkulaudesta. Toisaalta taas perusosa voisi olla pienempi, jotta merkityiltä poluilta poistuttaessa voisi melko pian majoittua ja tehdä tulet.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää reittejä tuntureille.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Härkäkosken rantaan polku kanootin vetoa varten.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	The beams on the path are not very good. I think they should be replaced or renovated. It is important not only for the comfort but also for the environment, particularly in damp zones, in marshes. Kiitos! (Reittien pitkospuut eivät ole kovin hyvät. Mielestäni ne pitäisi vaihtaa tai korjata. Se ei ole tärkeää vain mukavuuden vaan myös ympäristön kannalta, etenkin kosteilla alueilla, soilla. Kiitos!)
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Merkittyä reitistöä soisi olevan hieman enemmänkin, esim. Viipustuntureille.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitit eri väreillä, kiitos. Reittejä sinänsä myös enemmän. Vessoja enemmän.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitit voisi olla eri väreillä selkeästi merkattu, esim. luontopolku eri värillä kuin Joenkielinen. Reittien vähyys on huono asia pidemmillä reissuilla. Olisi mukava jos voisi kiertää erilaisia lyhyitä reittejä päivien aikana, nyt melko suppeat vaihtoehdot ainakin tällaisille "mökkimatkaajille", eli kun tekee vain päiväreisuja.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuiden kunto pitäisi olla parempi. Myös portaissa olisi parannettavaa paikoittain. Autiotuvan huuseissa olisi syytä olla puruja (Oahujoki).
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Finnland ist ein sehr schönes und sauberes Land, mit sehr netten Menschen. Die Laufstege sind in einem schlechten Zustand. Meistenteils ist das Holz verfault und stellt vielleicht für ältere Besucher eine Gefahr da. (Suomi on todella kaunis ja puhdas maa, jossa asuu todella mukavia ihmisiä. Pitkospuut ovat huonossa kunnossa. Enimmäkseen puu on lahonnut ja aiheuttaa näin ehkä vaaran vanhemmille kävijöille.)
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Morgamojan kämpältä nousevat rappuset ovat osin huonokuntoiset, ainakin 1 lauta poikki ja osin lahonneita lautoja.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Rappuset ja pitkospuut alkavat olla paikkapaikoin melko lahossa kunnossa.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuut lahoamassa sekä raput osittain lahoamassa.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuut ja portaat olivat luontopolulla ja Joenkielisen reitillä hieman lahot ja huonokuntoiset.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Die Bohlen auf der Route Joenkielinen sind in sehr schlechtem Zustand; müssten dringend erneuert werden. (Pitkospuut Joenkielisen reitillä ovat todella huonossa kunnossa; pitäisi uusia kiireellisesti.)
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Luontopolulta olisi voinut olla enemmän näkyviä Lemmenjoelle.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Lahot pitkospuut kaipaavat kiireesti uusimista!!!
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Some of the duckboards are old and not very steady anymore. I would have appreciated maps along the trail. (Osa pitkospuista on vanhoja eikä enää kovin vakaita. Olisin arvostanut kartoja reitin varrella.)
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuut huonossa kunnossa, eivät ole turvallisia.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Juurakko-ojan kodalle tarvitaan opaste WC:een, on liian näkymättömissä. Pitkospuut vaarallisen kuluneita Joenkielisen lenkillä.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Välimatkakylttejä (kilometrit) olisi saanut olla paljon enempi. Kultahaminassa olisi tarpeen kahvipaikka, josta voisi ostaa kahvia ja vaikkapa vain yhdenlaista pullaa/leipää. Oheisessa kartassa (kävijätutkimuslomakkeen yhteydessä esitetty karta, toim. huom.) ei ole mainintaa Härkäjärven telta-alueesta. Venekuljetus Kultahaminasta Njurkulahteen oli todellinen elämys! Kiitos.

Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	We would very much appreciate a bit more detailed map and detailed signposts while hiking. The marked distances on signposts didn't match with the information in map, so we didn't know how far it is to our next planned stop. Thank you for taking care and working on improvements. Count this questionnaire as two, please. We were travelling together and having the same opinion. (Arvostaisimme hyvin paljon vähän tarkempaa karttaa ja tarkempia viitoituksia retkeillessämme. Viitoihin merkityt etäisyydet eivät pitäneet paikkaansa karttaan merkittyjen kanssa, joten emme tiedäneet, kuinka pitkä matka seuraavalle suunnitellulle pysähdyksellemme oli. Kiitos huolehtimisesta ja työskentelystä parannusten eteen. Laskekaa tämä vastauslomake kahdeksi, koska matkustimme yhdessä ja meillä oli samat mielipiteet.)
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Maastossa voisi olla enemmän opastauluja, joissa olisi reittien pituudet tai jäljellä oleva matka esim. pysäköintialueelle tai seur. laavulle.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Parempi kartta ja tärkeiden paikkojen ennakkoesittely. Viitoitus mielenkiintoisille paikoille. Pitkospuiden uusiminen. Vuokraustupien tilalle varustuksia kuten muillakin reiteillä.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	1. Between Ravadasjärvi and Kultahamina the signs to fireplaces missing. 2. Enhance the signs (on trails) with small icon of fireplace, hut, shelter etc. For persons not speaking Finnish it will be very helpful. (1. Välillä Ravadasjärvi ja Kultahamina opasteet tulentekopaikoille puuttuvat. 2. Lisätkää reittiopasteisiin pienet kuvakkeet tulentekopaikasta, tuvasta, sääsuojasta jne. Suomea osaamattomille se olisi erittäin hyödyllistä.)
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opasteet voisivat olla selkeämpiä ja kertoa usealla eri kielellä, missä olet ja etäisyydet eri kohteisiin. Meille oli pettymys, ettei kävelyreitti kulje ensimmäisen n. 5 km matkalla lainkaan joen rannassa. Kalastajan täytyy löytää itse rantaan tai ostaa venekuljetus. Parkkipaikan lähellä voisi olla tulistelupaikka, jos mukana on aivan pieniä lapsia tai liikuntaesteisiä. Heillekin pitäisi olla kiva leirielämys tarjolla.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opasteet reitin aikana paremmiksi. Lemmenjoen luontopolku ei käy joen rannassa lainkaan.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Pitkospuut sind in schlechtem Zustand. Entfernungsangaben ungenau, Entfernungsangaben zwischen den Rastplätzen sind an anderen Routen (Kevo usw.) vorhanden; sie wären auch hier wünschenswert. (Pitkospuut ovat huonossa kunnossa. Välimatkatiedot epätarkkoja, välimatkatiedot taukopaikkojen välillä ovat muilla reiteillä (Kevo jne.) saatavilla; se olisi toivottavaa myös täällä.)
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Pitkospuut ovat huonossa kunnossa. Etäisyydet viitoissa eivät täsmää kartalla olevien etäis. kanssa. Etäisyydet taukopaikoille auttaisivat retken suunnittelua ja ajankäyttöä retken aikana.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Portaissa ja pitkospuissa lahoamisen merkkejä. Morgamojalle paremmat viitoitukset/opasteet.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Lisää kylttejä reitille Morgam-vene. Vuokratupien varustus pitäisi tarkastaa riittävän usein. Morgamilta puuttui leipäveitsi ja pikkulusikat. Kirveet aina liian tylsiä.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Alueen karttoja voisi laittaa myös laavuille ja opastustauluja (paikat + km-määrä) voisi olla hieman tiuhempaan. Muutoin aivan ihana paikka ja hienot reitit! :)
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reitistöön enemmän viitoja ja tietoja välimatkoista.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehu	Alueen pitäisi ehkä säilyä erämaisena. Viitoitukset ovat ok. Tupien määrä ja laatu ok. Kiitos koko MH:n joukkueelle!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	WC:ssä kateainetta saisi olla enemmän. Ravadasjärven kämpällä voisi laittaa opastuksen vesipaikalle, itsekin löysin sen vasta 4:llä vierailulla majalla. Kultasataman kohdalle silta Lemmenjoen yli. Telttailu saisi olla sallittua useammalla paikalla reitistön ulkopuolella, reitistöllä niitä on tarpeeksi. Puukatoksissa pitäisi olla ehjä katto ja polttopuiden kuivia, luontopolun varrella viime vuonna kumpikaan ei toteutunut -> ihmiset alkavat polttaa puita metsästä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Njurkulahden ja Ravadaksen puolivälissä pitäisi ihan oikeasti olla yksi paikka missä kuivattaa tarvittaessa märät varusteensa, laavu, kammi tms. On tullut kerran jos toisenkin tultua se pätkä kaatosateessa kaikki varusteet märkinä, eikä se ole kivaa. Esim. Kevolla varusteiden kuivatukseen on paremmat mah-

dollisuudet.

Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kysymys 11. kohta "reitit ja rakenteet": Odotukset täyttyivät kesinkertaisesti, koska uusi silta Kultahaminasta Morgam-Viipuksen puolelle tarvittaisiin.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laittakaa silta taas Lemmenjoen yli Kultahaminan paikkeille.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kultahaminan vanha silta voisi olla hyvä rakentaa uudestaan.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Enemmän kotia/laavuja taukopaikoille.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laavuja sadesäiden varalta voisi olla useampia. Puukatosten lipat voisivat olla pitemmät, jotta pääsisi tilapäiseen sadesuojaan hetkeksi. Rinkkakoukkuja puukatoksiin sadehetkiä varten. Nuotioista puuttui ritalat esim. kattiloita varten, oli vaan koukut.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kunnon uintipaikka, jossa voisi käydä uinnilla ja peseytyä, ja puukko leiripaikalle (kiinni jossakin).
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Silta Morgam Viibukselle Kultalasta, Kultalaan "uintipaikka".
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Reitin varrelle lisää katettuja taukopaikkoja. Välimatkaopasteita lisää.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Reittien varrelle lisää katettuja taukopaikkoja. Välimatkaopasteita lisää sopivin välimatkoin.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Parempi grilliteline, jossa korkeudensäätömahdollisuus.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Perusosan mutapaikkoihin pitkospuut tai soraa. Portaat Kultasatamaa lähesyttävässä etelästä. Rinne on jyrkkä ja juurinen, meinasimme kaatua usein. Lemmenjoen ylityspaikan merkitseminen Kultasataman kohdalle. Muutoin vastasin kyselyyn jo Oahujoella.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Silta Kultasatamasta joen yli -> pääsy Morgam-Viibukselle vievälle polulle.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Taukopaikkojen kunnosta pitää huolta eli esim. (uusina) kunnossapito ja huolto.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ravadasköngäs aita pois, erittäin ruma. Pilaa koko maiseman. Vaikka pisteaita tilalle.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kairassa viettävät ehkä arvostaisivat Maddib Ravadaksella laavua, jossa kuivatella varusteita. Käymälöihin toivoisin otettavan esimerkiksi Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen kompostikäymälöistä, jotka siistejä, hajuttomia, takaavat pitkän tyhjennysvälin. Kuivikkeillekin on isot tilat (nyt ne loppu melkein joka paikassa). Samoin siellä on tarpeeksi korkeita ja leveitä nuotiokehiä, joissa hyvä istua ja vaikka nukkua. Kiitos hyvistä uusista silloista ja yleensä polkureitin varrella olevista silloista ja laitureista. Alue on siisti. Harmillista, ettei kaikki osaa lukea (Ravadasjärven kompostoriin monet olivat laittaneet sinne kuulumatonta), mutta kompostikäymälä voi tätäkin epäkohtaa poistaa. Ekopisteen nimi myös WC:n puolelle, jolloin teltoilla olijat sen huomaisivat.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kolovesi-Haukivesi-seudulla loistavia kompostoivia käymälöitä, sieltä mallia.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Jotkin puurakenteet, kuten kaiteet, portaat ja purojen yli menevät lankut olivat huonossa kunnossa ja osa oli jo romahtanut.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	WC-paperit puuttui, eikä siitä tiedotettu mitenkään. (ryhmämatkailainen, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Ravadaskönkään aidat turhan kaukana kallion reunasta.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Joen ylitys esti pääsyn Karuojalle, liian paljon vettä. Hyvä yritys 10, mutta harmitti niin vietävästi! Emme päässeet toteuttamaan tavoitettamme, onneksi emme raahanneet ränniä mukana. Vähän turha reissu. 2009 vuonna reissu oli hyvä, erittäin onnistunut Morgamojalle.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Härkäkosken veneeseen ei pääse kuivin jaloin. Saako korjausta? (Meistä naru oli liian tiukalla.)
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Lemmenjoen ylittävä silta Kultahaminassa on ilmeisesti ollut poissa muonavahvuudesta jo jonkin aikaa. Opasteissa se kuitenkin on!

Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Die Erosion auf den Wegen ist im Vergleich zu 2000 deutlich zu sehen. Vielleicht kann man die Besucher sensibilisieren, damit sie nicht bei jede Pfütze einen neuen "Alternativweg" austreten? Ausserdem: die Goldgräber kamen vor 10 Jahren noch ohne Allradfahrzeuge aus. Könnte man gern verbieten - ein einziges Allrad stinkt noch 5 Minuten später im Wald... Trotzdem: wunderbarer Lemmenjoki! KIITOS! (Verrattuna vuoteen 2000 eroosio poluilla on selvästi nähtävissä. Ehkä voisi tehdä kävijät tietoisiksi siitä, etteivät he joka lätäkön kohdalla tallaisi uutta "vaihtoehtoreittiä"? Sitäpaitsi: kullankaivajat tulivat vielä kymmenen vuotta sitten toimeen ilman mönkijöitä. Voisi hyvin kieltää - yksi ainoa mönkijä haisee vielä viisi minuuttia myöhemmin metsässä... Siitä huolimatta: ihana Lemmenjoki! KIITOS!)
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Kysymys 15. kohta maaston kuluneisuus: "Quadtrail (mönkijäura) häiritsi melko paljon.
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Kysymys 15 kohdassa luonnonympäristön käsittely häiritsi erittäin paljon: "Yllätysimme Kultalan ympäristössä (2010) maaston erittäin paljon kuluneeksi (mootoriajoneuvojen jäljiltä)."
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Kysymys 15 kohta "luonnonympäristön käsittely": konekaivuun jäljet häiritsivät melko paljon.
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Kysymys 15 kohdat "maaston kuluneisuus" ja "luonnonympäristön käsittely": mönkijäurat ja kullankaivu häiritsivät erittäin paljon.
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Ravadasköngkälle, upeaan koskimaisemaan on rakennettu täysin sopimaton verkkoaita. Jos aita on luonnon kulumisen estämiseksi pakko olla, niin esim. perinteinen riukuaita olisi huomattavasti kauniimpi vaihtoehto. Kullankaivajien mönkijät Kultahaminassa eivät silmää ilahduta, ja heitä varten tehty strada on tosi ruma ja ympäristöön sopimaton.
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Gold prospecting in Lemmenjoki may have a long tradition and should be valued. The usage of machines (quads etc.) should not be encouraged though. Information about water quality in streams and lakes would be helpful (whether treatment of water is advisable). (Kullankaivulla saattaa olla pitkä perinne Lemmenjoella ja sitä pitäisi arvostaa. Koneiden (mönkijöiden jne.) käyttöä ei kuitenkaan pitäisi kannustaa. Tieto vedenlaadusta puroissa ja järvisä olisi hyödyllistä (onko vedenkäsittely suositeltavaa).)
Lvk– Retkeily - Maastoliikenne	valitus	Mönkijöiden jäljet kuluttavat nopeasti reittien ympäristön. Kiitos!
Lvk– Retkeily - Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Polkuja myös joenvarteen, karttoja (taulu) matkalle, parempaa infoa joesta kalastajille. Infotaululle tietoa, mistä saa kalastuslupia (mobiililupa?). Myös nettiin paremmin (tarkempaa) infoa kalastajille. Esim. perhopaikat ovat varsin kaukana.
Lvk– Retkeily - Metsästys ja kalastus	valitus	Fishing is bad in this area and fishing permit is expensive. Too much swamps and bogs. (Kalastus on huonoa tällä alueella ja kalastuslupa on kallista. Liikaa soita.)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Ihan kivaa täällä on. Maisema voisi olla jylhempää.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	En ole siis vielä päässyt itse Lemmenjoelle. Matkaan lännestä. Tällä hetkellä Vaskolompolossa. Huomenna Postijoen tupaan ja sieltä itse joelle.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Olen melontaopas, joka tutustui alueeseen mahdollisena retkikohteena. Melojalle tärkeitä oli tietää matalat virtapaikat, joita ei meloen pääse ylös. Uittamiseen pitää varautua varustein ja aikataulullisesti. Retken toteutuessa tuon noin 10 muuta henkilöä alueelle.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Ravadasköngkään edestä puut pois jotta putous näkyisi joelle kunnolla! Kultamaan WC:t niin naisten kuin miestenkin HAISIVAT eikä ole tyhjennetty tarpeeksi usein. Mukava oli nähdä lapsia ja nuoria reissussa/retkillä! Lemmenjoen maasto/maisemat aina yhtä upeita!! Luontotupa myös pieni hyvä paikka! Kiitos <3
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Karttaan voisi laittaa eri pisteiden välimatkat.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kansallispuiston vapaa käyttö säilytettävä ehkä pientä maksua vastaan.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kullanhuuhdontamahdollisuuksia kävijöille? Informaatio kulta-alueella, historia, nykypäivä.

Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Alueelle tulevien seurueiden kokoa tulisi rajoittaa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Olisiko mahdollista sisällyttää rengasreitille vaskauspiste tai lapiokaivupaikka missä voi jokainen kokeilla itse touhua. Kuulin, että kultatouhut pikkuhiljaa loppuvat alueella, kuinka matkailijoiden käy? Minä ainakin tulisin katsomaan lapiokaivupaikkoja ja jututtamaan kaivajia (ihan oikeita eikä näytösluontoisia). Alueen "nuoret" kaivajat tuovat hyvällä tavalla esille kullankaivua: Aki Karvonen, Mullis, Kela... Se ei ole luonnon raiskausta kun se tehdään oikealla tavalla (en tarkoita konekaivua joka mielestäni voi loppua!). Kullanhuuhdonna-stahan alue tunnetaan.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Maastokarttojen osto. Ei ole helppoa löytää pakettimatalla paikan päältä.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	tiedustelu	Olisi kiva tietää, minkä verran esim. karhuja ja hirviä on liikkunut alueella.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos teille, oli oikein mukava 2-tuntinen. Tv: Ekku- ja Onni-koirat
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	This is my 6th visit to Finland bringing young people to do their expedition section of the Duke of Edinburgh's Award (Avartti in Finland) in winter conditions. Lemmenjoki has proved to be the most suitable area with perfect facilities and areas to walk (the others were Syöte and the Oulanka National Park). (Tämä on kuudes vierailuni Suomeen tuoden nuoria suorittamaan Duke of Edinburghin palkinnon (Avartti Suomessa) retkeilyosion talviolosuhteissa. Lemmenjoki on osoittautunut sopivimmaksi alueeksi, jossa on täydelliset rakenteet ja kävelyalueet (muut olivat Syöte ja Oulangan kansallispuisto).)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Suurikiitos Metsähallituksen työntekijöille. Ovat erittäin ystävällisiä ja palvelu-alttiita. Ja tekevät todella tärkeää työtä. Kiitos ihanalle "nuorelle miehelle" kyydityksestä!!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Lasit oli erittäin tarpeelliset, jäi autolle Njurgalahteen. Pystyin vastaamaan tähän ja lukemaan kirjoja.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Tämäntyyppisten palveluiden säilyttäminen erittäin tärkeää.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Vielen Dank! An alle, die Lemmenjoki möglich machen! (Paljon kiitoksia! Kaikille Lemmenjoen tekemisestä mahdolliseksi!)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	KIITOS! Will come back! (Tulen takaisin!)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	=)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitokset Metsähallitukselle! Olen kymmenien vuosien aikana runsaasti käyttänyt palvelujanne vaelluksilla ja päiväretkillä.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Polkujen selvä merkintä säilytettävä. Tiestö on hyvässä kunnossa matkailuautolla kulkijalle, kiitos siitä! Kiitos Metsähallitukselle: kaikki nykypalvelut ovat tärkeitä säilyttää. Paljon retkeilevänä tunnen saavani palautetta verorahoilleni (pitkän ajan kuluessa...)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Very friendly and nice personnel! (Todella ystävällinen ja mukava henkilökunta!)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Minun mielestä kaikki OK. Pitäkää paikka nykyisessä tilassa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	"Ken on kerran siellä käynyt, niin unohtaa ei saata Lapin matkaa ihanaa ja tunturien maata." =)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	=)

luonnon virkistyskäyttö		
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Puiston jako erämaa- ja perusosaan on mainio ratkaisu! Samoin kalastuslupa-alueen rajaus virta- ja järvi-/lampivesien kesken on toimiva jako, joskin Vaskojoen rauhoitusalueella kalastus on melko yleistä. Autiotupia (lähinnä Vaskolompola) pidetään liikaa "tukikohtina", eli majoitutaan jopa viikoksi. Tätä on tietysti mahdoton valvoa. Kiitos kaikille puiston työntekijöille!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos, nämä kävijätutkimukset ovat tarpeellisia.
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehu	Erittäin siisti ja hyvin hoidettu puisto. Kävijämäärä on sopiva. Sain erittäin hyvää palvelua luontotuvalta (siis tästä "Lemmenjoen luontotuvalta").
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehu	Hieno paikka. Kiitos Siidan henkilökunnalle asiantuntevasta suosituksesta!
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehu	Mielestäni alue jossa vierailin on siistiä ja ylläpidetty reiteillä ei ollut tapahtunut. Onneksi! Erityiset kiitokset menevät luontotuvan virkailijalle, alueen tuntemuksesta ja ystävällisestä palvelusta.
Lvk– Aspa -Luontopastus	kehu	Oli hyvä opastus loppumatkalla.
Lvk– Aspa -Luontoon.fi	valitus	Nettisivut toimivat todella heikosti. Itse sisältö oli ihan ok, mutta käytettävyys huono, kun eivät toimineet.
Lvk– Aspa -Näyttelyt	muu	Meine früheren Besuche (1996+98) hatten mir den Eindruck starker Gleichförmigkeit der Ausstellungen zur Kultur der Samen vermittelt. Dieser Aufenthalt hat in erster Linie das Wandern zum Ziel, so dass ich auf die Betrachtung der Ausstellungen verzichtet habe; also auch keinen Vergleich antellen kann. Zuletzt hatte ich den Besucherzentrum in Hetta in 2008 besucht. Siida und Lemmenjoki nur kurz zur Aktualisierung meiner Tourinformationen. (Aiemmat vierailuni (1996+98) välittivät minulle vahvemman vaikutelman näyttelyiden samankaltaisuudesta saamelaiskulttuuriin. Tämän kerran sisältönä on tärkeimpänä vaeltaminen, joten olen jättänyt näyttelyiden katsomisen vähemmälle; eli en voi niitä myöskään vertailla. Viimeksi vierailin luontokeskuksessa Hetassa vuonna 2008. Siidassa ja Lemmenjoella vain lyhyesti päivittämässä retkitietojani.)
Lvk– Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Olen erittäin iloinen pohjoisen puistoissa, joissa vielä saa kulkea suunnalla maastossa. Etelän puistoissa, etenkin Nuuksiossa on leveät polut, joita voisi ajaa maasturilla. Täällä on puuta paremmin tarjolla, paikat on siistinä, ei tarvitse aloittaa majoittumista siivoamisella ja puiden teolla. Luonnoneläimiä näkee pohjoisessa vähemmän, onneksi. Sopulit ja kuukkelit käyvät nähtävillä. Etelässä luonnoneläimet ovat niin sopeutuneet ihmiseen, että retkillä bongatut lajit ovat määrältään runsaampia. Vielä kuitenkin kohtaaminen karhun kanssa puuttuu. Samoin kuin ahma ja ilveskin luonnossa. Yksi kehitysidea: Taulu luontotupaan, jossa olisi kerrottu mikä uloste kuuluu millekin eläimelle. Luultavasti ahma on mennyt, mutta saattoi olla karhunkin jälkiä.
Lvk– Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Lemmenjoen luontotupaan alueen linnuista kuvia - pieni ostettava lintuopas (ei kasveja).
Lvk– Aspa -Muu opastusaineisto	valitus	Kiitos hienoista maisemista! :) Retkikartta 1:100000 ei pitänyt paikkaansa kaikkien teltta-alueiden kanssa...
Lvk– Aspa -Muu opastusaineisto	kehu	Erittäin tärkeä "henkireikä". Hyvä tilaisuus kasvattaa lapset luontokeskuksista saa tasokasta materiaalia.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Koska suomenkielisiä lomakkeita ei ollut tarpeeksi täytin saksankielistä. Ruotsinkielistä tietoa ja lomakkeita saisi olla.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Prior information has been poor for planning my trip. After arrival locally based information has left me ill equipped to benefit from the environment and facilities. (Etukäteistieto on ollut huonoa matkani suunnittelua varten. Saapumiseni jälkeen saamani paikallisen tiedon varassa en ole juurikaan voinut hyötyä ympäristöstä ja palvelurakenteista.)
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehu	Lovely girl collecting the form. (Ihana tyttö keräsi kaavakkeen.)
Lvk–Käytön kestävyys	valitus	Maasto on tosiaan paikka paikoin kulunutta. Esimerkiksi Searejärven eteläpuoleinen puro varsi (en valitettavasti muista nyt tarkempaa nimeä - kartta on teltalla) (matkalla Ravadasjoelle) oli tosi kulunut mönkijöiden jäljiltä. Samoin polkuja on muodostumassa sinne tänne. Alue on loistava retkeillä. Vaskojoen tupa ympäristöineen sanoinkuvailemattoman täydellinen. Olemme nauttineet viikostamme. Kiitos teille ja tuokaa tutkimustietoa kaikkien tietoon! Hyvää kesää/syysyä!

Lvk–Käytön kestävyys	valitus	Kysymys 15. kohta luonnonympäristön käsittely: "2010 kullankaivu alueella" on häirinnyt erittäin paljon.
Lvk–Käytön kestävyys	valitus	Kierrän ns. kulta-alueet kaukaa, koska siellä harrastetaan koneellista kullankaivuuta, ei kuulu mielestäni kansallispuistoon, sotkevat joet ja maiseman, kaivoslaki ohittaa muut arvot.
Lvk–Käytön kestävyys	valitus	Samalla viikolla maastossa ollut ryhmä tsekkiläisiä häiritsi retkeilyä. 6 hlöä tästä porukasta tuli Vaskojoen tuvalle ilman telttaa tai kunnollisia yöpymisvälineitä olettaen tilaa olevan. Ryhmän hajaantuminen alueelle näkyi vahvasti (liikaa) jokaisella leiriytymispaikalla. Liekö samasta porukasta 4 hlöä kaatoi erämaa-osa puita ja patosivat joen sillantekeleellä. Miten kestävä kehityksen mukainen matkailu turvataan alueella tulevaisuudessa?
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Nature hut: more information about plant & animal species would be nice, not enough information as it is now. Boats: too many motorized boats & noise spoiling outdoor experience, electric motors would be better. Wilderness campsites: great quality and locations! Canoe renting: nice & friendly provider in Valkeaporo. (Luontotupa: enemmän tietoa kasvi- ja eläinlajeista olisi hyvä, liian vähän tietoa tällä hetkellä. Veneet: liikaa moottoriveneitä ja melua pilaa luontoelämyksen, sähkömoottorit olisivat parempia. Telttailualueet: loistava laatu ja sijainnit! Kanoottivuokraus: hyvä ja ystävällinen palvelu Valkeaporossa.)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Can accept to share nature with a lot of people but sharing with noisy motorboats is unacceptable. Consider to switch to electrical motorboats. Stick to a fixed timetable like one in the morning one at night. No private trips. I was really angry about motorboats with just one or two travelers in it. (Voin hyväksyä luonnon jakamisen monien muiden kävijöiden kanssa, mutta jakaminen meluisten moottoriveneiden kanssa ei ole hyväksyttävää. Harkitkaa vaihtamista sähkömoottoriveneisiin. Pysykää aikatauluissa yksi vuorovene aamulla yksi illalla. Ei yksityismatkoja. Olin todella vihainen moottoriveneistä, joissa oli vain yksi tai kaksi matkustajaa.)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Olis mukava saada kunnan asuntovaunucamping!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Olisiko Kultahaminan venelaiturille mahdollista järjestää sateelta (tms.) suojassa olevaa varauskirjaa/postilaatikkoo, johon voisi varata paluukyydin haun esim. Ravadasjärveltä. Kännykässä ei täällä kuuluvuutta, joten mitenpä soitat listassa oleviin puh.numeroihin... Kultahaminassa maininta, että "lähin puhelin Ahkun tuvalla"...
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Rajoittakaa liiketoimintana järjestettyjen ryhmäretkien henkilömäärää. Täällä on 48 hengen tsekkiryhmä pitämässä perusleiriä! Siitä ryhmät tekee pistoja autiotuville. Aika tungostilanteita... Paljon oli sopuleita. Ja myyriä myös.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Mahdollisuus tutustua kansallispuistoon hevosen selästä käsin pidemmällä vaelluksella erämaahan; tulisi varmasti käytettyä (yrittäjän tarjoama palvelu). Hevosen selästä luonnon näkee paljon lähempää, eikä hevonen kuluta maastoa yhtään hirveä tai poroa enempiä. (Erikseen sitä ei ollut kielletty ainakaan, joten ehkä täytyy ajella joskus tänne trailerin kanssa :).) Kiitos Metsähallitukselle puiston ja tupien ylläpidosta. Tulen varmasti käymään uudestaan, tässä puistossa riittää näkemistä useammaksikin vaellukseksi. Nämä puistot ovat valtava varanto Suomelle ja kuten tupakirjoista voi lukea, on moni ulkomaalainenkin jo nämä seudut löytänyt.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Emme olleet suunnitelleet tälle kerralle varsinaista vaeltamista. Sitä harkitsimme tulevaisuudessa. Kokemukset erittäin positiivisia mökkeilystä, saunasta, retkistä ja pienimuotoisista patikoinneistamme. Alkää vaan kehittää markkinahumun suuntaan. Näin on hyvä.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Valkeaporo on loistava!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Ihana sää! Hieno retki. Erinomainen opas (Aslakka).
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	muu	Kannatan tämänlaista luonnonsuojelua.
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	kehittämisehdotus	Looking at the quality of the ground vegetation I am concerned that the area we visited was grazed in an unsustainable way. The vegetation height, structure (diversity) and limited flowering/fruitletting reflects the grazing levels. Compared to other areas visited in Northern Finland the lack of fruits (and diverse structure to support invertebrates etc.) will adversely affect other species that

		depend on berries etc. (eg. capercaillie) at certain times. Perhaps the grazing levels/impacts should be reviewed to ensure that a full compliment of species, and optimum populations of all other species can be supported within this extremely important area. (Maakasvillisuuden laatua katsoen olen huolestunut, että vieraiemamme alue on laidunnettu kestävämmällä tavalla. Kasvillisuuden korkeus, rakenne(monimuotoisuus) ja rajoittunut kukinta/marjojen tuotanto kuvaavat laiduntamistasoa. Verrattuna muihin vieraiemiimme alueisiin Pohjois-Suomessa marjojen puute (ja monipuolisuus selkärangattomien ym. elättämiseksi) vaikuttaa epäedullisesti muihin ajoittain marjoista yms. riippuvaisiin lajeihin (esim. metso). Ehkä laiduntamistasoa/-vaikutuksia pitäisi arvioida lajien monimuotoisuuden ja muiden lajien optimipopulaatioiden turvaamiseksi tällä äärimmäisen tärkeällä alueella.)
Ls-Lajien ja luontotyypin hoito	valitus	Jäkäläkankaat ja taimivaiheen puusto käytännössä hävinneet;-> POROJA LIIKAA!
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	kehittämisehdotus	Kullanhuutojaperheille oltava oikeudet niin kuin tavallisilla kansalaisillakin on. EI SAA KOSKEA HEIDÄN HISTORIAALISEEN PERINNETYÖHÖN. PS. En ole kullanhuutoja, kävin ensimmäisen kerran tutustumassa ammattiin ja suhtautumiseni heidän työhön muuttui täydellisesti.
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	kehittämisehdotus	Kullankaivun mahdollisuuksia lapiokaivajien parissa. Se, jos mikä kuuluu Lemmenjoen kulttuurihistoriaan. Ulkopuoliselle ainutlaatuinen kokemus.
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	kehittämisehdotus	Kullankaivu on pyhä asia. Kulttuuriperintöä ei saa lopettaa!
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	valitus	Kullankaivajat saisi olla ja kaivaa... He olivat ennen puistoa ja tekivät historiaa... Mikä varmasti kiinnostaa ja on nostalgiaa... Harmin paikka, kun kaivoslaji ajaa pois alueen sielun...?!
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	valitus	Morgamojan Kultalaan uusi kirves! Kullankaivuuta pitäisi mainostaa hyvässä "hengessä" eikä negatiivisesti moittien kuten tällä hetkellä tehdään. Kullankaivupaikat eivät erotu muusta ympäristöstä maisemoinnin jälkeen, kuten Kanamäen vanha paikka osoittaa. Koneellisen kullankaivun lopettaminen on kateellisten panettelua sekä sellaisten päättäjien tietämättömyyden osoitus, jotka eivät ole käyneet koko alueeseen tutustumassa.
Ls-Kulttuuriperinnön vaaliminen	valitus	Ammattikullankaivajien huono asema harmittaa. Heillä pitäisi olla mahdollisuus kaivaa koneella tulevaisuudessakin, myös Lemmenjoen kansallispuistossa.
Turvallisuuteen liittyvä kehittämisidea	kehittämisehdotus	Jos kännykkä kuuluu jossain kohtaa tunturin päällä, se piste/pisteet olisi hyvä ilmoittaa jossain. Loisi turvallisuuden tunnetta kun tietäisi että apua saisi soitettua sieltä jos jotain sattuisi.
Turvallisuuteen liittyvä kehittämisidea	kehittämisehdotus	Kännykän kuuluvuusalue olisi hyvä olla tiedossa (turvallisuus yms.).
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	My main concern would be boat's timetable. I guess two go&return/day, it is not sufficient. It would be good to increase the frequency of the bus links between Inari and the park (one time per day it is not comfortable). Thanks a lot for this time, huts are amazing, so is your country. All the best, Alban. (Suurin huolenaiheeni on veneaikataulu. Mielestäni kaksi menopaluuta päivässä ei ole riittävästi. Olisi hyvä lisätä linja-autovuorojen määrää Inarin ja puiston välillä (kerran päivässä ei ole mukavaa). Paljon kiitoksia tästä ajasta, tuvat ovat loistavia, niin on myös maanne. Kaikkea hyvää, Alban.)
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Saavutettavuutta julkisella kulkuneuvolla olis parannettava. Nimen omaan kohtuuhintaista, ei taksi. Esim. taksiilla ajettava bussivuoro. Nyt käytössäni olevan tiedon mukaan ei Njurkulahdesta koulujen alettua pääse Inariin. Angelista pitäisi perjantaiaamuna päästä.
Muu	muu	Kuluissa omani ja lapsen menot, mutta ei seurueeni kolmannen jäsenen menoja.
Muu	muu	Toivottavasti koneellisen kullankaivun lopetus onnistuu ja alue palautetaan entiselleen.
Muu	muu	Vähittäiskauppaostokset sis. tuliaisostoksia n. 200 € mm. Siidasta ja Sami Duodjista.
Muu	kehittämisehdotus	Tiealueiden maisemointi.

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Lemmenjoen kansallispuisto

Kävijätutkimus 2011

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Lemmenjoen kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Lemmenjoen kansallispuistossa (ks. oheinen kartta).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja kävijätutkimuksesta saat Ylä-Lapin luontokeskus Siidasta puh. 0205 64 7740, Lemmenjoen luontotuvalta puh. 0205 64 7793 tai sähköpostitse siida@metsa.fi. Lisätietoja myös Kia Olinilta p. 040 685 7231 tai kia.olin@metsa.fi.

PALJON KIITOKSIA VAIVANNÄÖSTÄSI JO ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Lemmenjoen kansallispuistoon (ks. kartta)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä

a. Lemmenjoen kansallispuistossa?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk tai _____ tuntia

b. yhteensä Lemmenjoen kansallispuistossa ja sen lähialueella (ks. kartta)?

noin _____ vrk tai _____ tuntia

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä

(muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Lemmenjoen kansallispuistossa, niin montako yötä vietit tai vietät

autiotuvassa _____ yötä vuokratuvassa _____ yötä

omassa majoitteessa _____ muualla, missä?

(laavu, telta tms.) _____ yötä _____ yötä

b. kansallispuiston lähistöllä, esim. matkailuyrityksessä (ks. kartta), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä vuokramökissä _____ yötä

omassa mökissä _____ yötä asuntoautossa tai vaunussa _____ yötä

muualla, missä?

teltassa tms. _____ yötä _____ yötä

4. Missä päin Lemmenjoen kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?

(merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Lemmenjoen luontotupa
- Luontopolku
- Joenkielinen
- Ravadasjärvi, Ravadasköngäs
- Morgamoja
- Kulta-alue
- Oahujoki
- Postijoki
- Vaskolompolo
- Vaskojoki
- Sallivaara
- Kaapin-Jounin tila
- muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto
- 2 henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto
- 3 linja-auto   5 juna
- 4 tilausbussi (ryhmämat- 6 lentokone
- 18 taksi
- 99 muu, mikä? _____

5b. Millä kulkuneuvolla saavuit alueelle?

Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi täällä käynnilläsi Lemmenjoen kansallispuistossa?

- olen yksin → siirry kysymykseen 8.
- seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaja mukaan luettuna) joista _____ henkilöä
alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos _____
kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin _____
syntymävuosi) _____
liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Lemmenjoen kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
- muista sukulaisista
- ystäväistä
- työtovereista
- koululuokasta
- päiväkotiryhmästä
- opiskeluryhmästä
- eläkeläisryhmästä
- ohjelmalveluyrityksen asiakkaista
- kerhosta, yhdistyksestä tms.
- jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Lemmenjoen kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat		☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen		☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi		☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista		☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin		☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot		☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen		☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen		☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu		☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
alueen kulttuuriperintöön tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Lemmenjoen kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely
- 2 sauvakävely
- 3 lenkkeily
- 4 retkeily
- 5 luonnon tarkkailu
- 6 eväsretkeily
- 7 pyöräily
- 8 kalastus
- 9 lintuharrastus
- 10 marjastus
- 11 sienestys
- 12 kasviharrastus
- 13 opetukseen liittyvä käynti
- 14 käynti luontotuvalla
- 15 luontovalokuvaus
- 16 partioretki
- 17 leirikoulu
- 18 koiran kanssa ulkoilu
- 19 suunnistus
- 20 telttailu tai muu leirytyminen maastossa
- 52 kullankaivu
- 64 melonta
- 80 tilausvenematka
- 81 vuorovenematka
- 88 kulttuuriperintöön tutustuminen
- 121 geokätköily
- 999 muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Lemmenjoen kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto ”en ole käyttänyt palvelua”. Palvelun tai rakenteen **määrän** voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä				eos		
	erittäin hyvä	5	4	3	2		1	erittäin huono	liian suuri	3		2	1
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
polkureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
polkuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
yleisökäymälät alueella	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
Lemmenjoen luontotupa	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
autiotuvat	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
vuokratuvat	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
rantaautumispaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. venekuljetukset, ohjelmalvelut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐							☐
yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐							☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐							☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐							☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐		☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1
erittäin tyytyväinen   erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiisi Lemmenjoen kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?
 (5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö		☐	☐	☐	☐	☐	
harrastusmahdollisuudet		☐	☐	☐	☐	☐	
reitit ja rakenteet		☐	☐	☐	☐	☐	

12. Onko Lemmenjoen kansallispuisto tällä matkalla...

matkasi ainoa tai tärkein kohde?

yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat: _____

ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat:
_____
_____

13. Rahankäyttö
Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin kansallispuistossa ja sen lähialueella (ks. karttarajaus)?

kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14a)

Ilmoita rastiin, arvioitko tässä

henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**

perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
 → Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi kansallispuistossa ja sen alueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan **kansallispuistossa ja sen lähialueella**. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseeseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset taksimatkat, vuorovenematkat)	_____ €
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket)	_____ €
G muut menot (esim. kalastusluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14a. Kuinka usein olet käynyt Lemmenjoen kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?
 (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)
 tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 14b
 viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
 milloin ensimmäisen kerran? v. _____
 milloin viimeksi? v. _____

14b. Kuinka usein olet käynyt viimeisen 12 kk:n aikana virkistäytymässä kansallispuistossa, retkeilyalueella tms. luontomatkakohteella?
 päiväretkellä noin _____ kertaa
 vähintään yhden maastoyöpymisen (esim. teltassa tai autiotuvassa) sisältävällä retkellä _____ kertaa

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Lemmenjoen kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
 (5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lainkaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?
 [_ _ _ _] _____

17. Sukupuoli?

mies nainen

18. Syntymävuosi?
 [_ _ _ _]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

Kiitoksia vastauksistasi!

Mikäli haluat esittää kehittämissuhteita tai muita ajatuksiasi, niin kirjoita terveiset tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 191 Yliniva, M. & Keskinen, E. 2010: Perämeren kansallispuiston vesimakrofytyt – peruskartoitus ja näytteenottomenetelmien vertailu. 66 s.
- No 192 Juutinen, R. ym. 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – kasviyhteisöjen ja ympäristön rakenteen tarkastelu. 59 s.
- No 193 Juutinen, R. (toim.) 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – hyönteislajiston tarkastelu ja koko hankkeen yhteenveto. 133 s.
- No 194 Konu, H. & Kajala, L. 2012: Segmenting Protected Area Visitors Based on Their Motivations. 72 s.
- No 195 Hokkanen, T. 2012: Itäisen Suomenlahden saaristolinnuston pitkäaikaismuutokset – erityisesti vuosina 1992–2011. 174 s.

Sarja B

- No 158 Ahtiainen, T. 2011: Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009. 60 s.
- No 159 Moilanen, E. & Luhta, P.-L. 2011: Iijoen kunnostettujen jokien kalataloudellinen seuranta 2005–2010. 110 s.
- No 160 Rantatalo, K. & Ylläsjärvi, J. 2011: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010. 110 s.
- No 161 Metsähallitus 2012: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2011. 65 s.
- No 162 Mäkelä, M.-H. 2012: Isojärven kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 64 s.
- No 163 Mansikkaviita, R. 2012: Salamajärven kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 66 s.
- No 164 Ellä, A.-M. 2012: Puurijärven ja Isonsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 44 s.
- No 165 Kärenlampi, R. & Pyykkönen, T. 2012: Rokuan kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 54 s.
- No 166 Pyykkönen, T. 2012: Oulujärven retkeilyalueen kävijätutkimus 2011. 62 s.

Sarja C

- No 114 Metsähallitus 2012: Darvvatvári meahcceguovllu dikšun- ja geavahanplána. 154 s.
- No 115 Metsähallitus 2012: Tsarmitunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2010–2025. 99 s.
- No 116 Metsähallitus 2012: Värriön luonnonpuiston, Tuntsan erämaan ja Peurahaaran hoito- ja käyttösuunnitelma 2010–2025. 78 s.
- No 117 Metsähallitus 2012: Revonneva–Ruonnevan, Haarasuon ja Huhtaneva–Luminevan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2010–2025. 46 s.
- No 118 Nieminen, I. 2012: Syötteen kulttuuriperinnön tuotteistamissuunnitelma 2011. 47 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-446-961-6 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut